

088. 5344

ล ๒๒๖ ก

๖๖

การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ที่ได้รับและไม่ได้รับบริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด

ปริญญาโท

ของ

สมจิตร เฉลิมสุขวิวัฒนาการ

องศาสตราจารย์ ดร. เฉลิมสุขวิวัฒนาการ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ทศ ๖ ๒๒๖ ก ๒๕๓๕

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของกา ศึกษาคำหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กุมภาพันธ์ ๒๕๓๐

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

178554

การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ที่ได้รับและไม่ได้รับบริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด

บทคัดย่อ

ของ

สมจิตร เฉลิมสุขวัฒนาการ

1

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่ง ของ การศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กุมภาพันธ์ 2530

การศึกษาค้นคว้านี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียน
ที่ได้รับและไม่ได้รับบริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสวนจิตรเดียง ^{วิเศษทอง}
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2544 ซึ่งเป็น
นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านค่า จำนวน 30 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
กลุ่มละ 15 คน กลุ่มทดลองได้รับบริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดเป็นเวลา 4 สัปดาห์
สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 10 นาที บริการส่งเสริมการอ่านที่จัดให้นักเรียนในกลุ่มทดลอง
ได้แก่ การเล่นเกม การเล่าเรื่องหนังสือ การจับฉลากการหนังสือพร้อมทั้งบรรณนิทัศน์
และการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ เครื่องมือที่ใช้วัดความสามารถในการอ่านก่อนและ
หลังการวิจัยบริการส่งเสริมการอ่าน คือข้อทดสอบที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นและทำการหาค่าความ
เชื่อมั่น ค่าความยากง่าย และอำนาจจำแนกแล้ว สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐานของ
การวิจัยใช้ t - test

ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. นักเรียนที่ได้รับบริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดมีความสามารถในการอ่าน
สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับบริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.01 ^{0.05}
2. นักเรียนที่ได้รับบริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดมีความสามารถในการอ่าน
สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 , ~~0.05~~ (0.05) ^{0.01 < 0.05}

A Comparison of Reading Ability between Prathom Suksa V
Students with and without Library Reading Promotion Service

AN ABSTRACT

BY

Somchit Chalermuwattanakarn

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

February 1987

This study aimed to compare the reading ability of the pupils with and without participating in the library "reading promotion services"

The subjects were composed of 30 Prathom Suksa V pupils with low reading ability of the University Laboratory School, Faculty of Education, Kasetsart University at Bangkok in 1986 academic year. The pupils were divided into an experimental group of 15 pupils and a control group of the same number. The pupils in the experimental group attended the "reading promotion services" for a period of 40 minutes twice a week for four weeks. The activities included story telling, book talks, book displays with annotations, and book reviews all done by pupils themselves. A test with sufficient reliability, suitable level of difficulty and power of discrimination was constructed as a pre-test and a post-test and the data were analyzed by t-test

Major findings were as follows .

1. The pupils who participated in the library "reading promotion services" had significantly higher reading ability than the control group at the .01 level.

2. The pupils who participated in the library "reading promotion services" had significantly higher reading ability after receiving the services at the .01 level.

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาให้คำแนะนำและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีมาโดยตลอดจาก อาจารย์นงนวล พงษ์ไพบูลย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เจดีย์ว พันธ์สุลีคา ประธานกรรมการและกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และ อาจารย์ทัศนีย์ อินทรประสิทธิ์ ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนันท์ ศลโกสุม ผู้ให้คำแนะนำในการทรวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ คณะอาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ และความช่วยเหลือเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์มัลลิกา ทัดสนันท์ อาจารย์ฉันทนา ลีนะเสน อาจารย์กนิษฐ์ สุภภัทรานนท์ อาจารย์สุนีย์ ทองศิริประภา อาจารย์วรวรรณวิภา อิมวพันธ์ คุณยิ่งลักษณ์ ตั้งพินิจกุล แห่งศูนย์วัสดุและสื่อการสอน โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อาจารย์พรวิทย์ สุวรรณรัตน์ อาจารย์วรัญญา ยังเสถียร และเจ้าหน้าที่ฝ่ายเอกสาร โรงเรียนสตรีศรีเทพแห่งมหาวิทยาลัยเกษมศรี ศรีเทพ ที่ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ บรรณารักษ์ 27 โดยเฉพาะ คุณจุฑพร ขวัญเมือง คุณจินตนา ทาสระ คุณชูจิต ไชยชนะ คุณบุญทิวา สุขสงเคราะห์ คุณบุญเรือน แสงทอง คุณนิรันดร์ กุลทนนท์ คุณเปรมวดี สาริระวิช คุณพรทิพย์ สุวันทารัตน์ คุณวิทยา วิมลถนอม คุณสนธยา ไกรลาสสุวรรณ คุณสุวรรณา อินทร์รักษา และคุณอาภากร สุวรรณธรรมา ที่ให้ความช่วยเหลือในด้านการเรียน

ขอขอบคุณผู้ให้ความช่วยเหลือในการทดลองมาโดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทุกคน

ท้ายสุดขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ยอมเหนื่อยยากทุกอย่างเพื่อความสำเร็จในทางการศึกษาของลูก คุณวัลลภ เฉลิมสุขวิวัฒนาการ และลูกแก้ว ที่คอยเป็นกำลังใจมาโดยตลอด

สมจิตร เฉลิมสุขวิวัฒนาการ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	3
ค่านิยมศัพท์เฉพาะ	4
สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
ความหมายของการอ่าน	6
ความสำคัญของการอ่าน	7
ความสมรรถในการอ่าน	8
ห้องสมุดกับการส่งเสริมการอ่าน	13
การจับเวลาส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า	20
งานวิจัยในต่างประเทศ	20
งานวิจัยในประเทศไทย	22
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	24
การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	24
การสรุปร่างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	24
การดำเนินการทดลอง	27
วิธีดำเนินการทดลอง	28

การวิเคราะห์ข้อมูล	29
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	30
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	33
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	33
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	33
5 สรุปผล อภิปราย และขอเสนอแนะ	38
ความหมายของการศึกษาคนควา	38
วิธีดำเนินการศึกษาคนควา	38
กลุ่มตัวอย่าง	38
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	38
วิธีดำเนินการทดลอง	39
การวิเคราะห์ข้อมูล	39
สรุปผลการศึกษาคนควา	40
อภิปรายผล	40
ขอเสนอแนะ	42
บรรณานุกรม	44
ภาคผนวก	49

ภูมิหลัง

✓ การอ่านมีความจำเป็นต่อชีวิตของคนในยุคปัจจุบันยิ่งกว่ายุคที่ผ่านมา เพราะโลกปัจจุบันเป็นโลกที่เปลี่ยนไปทั้งด้านวัตถุ วิทยาการ เทคโนโลยีและความนึกคิด จึงจำเป็นต้องมีที่มนุษย์เกิดมาในโลกปัจจุบันต้องสนใจการอ่าน และต้องอ่านเพื่อให้สามารถติดตามความเคลื่อนไหว ความก้าวหน้าต่าง ๆ ให้ทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนไป นอกจากมนุษย์จะใช้การอ่านเป็นเครื่องมือในการศึกษาแสวงหาความรู้แล้วยังใช้การอ่านเป็นเครื่องมือแสวงหาความเพลิดเพลินเป็นการพักผ่อนหย่อนใจด้วย (ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน 2525 : 16)

✓ สำหรับการศึกษาในโรงเรียนแล้ว การอ่านนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง / กิจกรรมทุกอย่างในโรงเรียนประมาณร้อยละ 80-90 จะต้องอาศัยการอ่านเป็นสื่อในการเรียนรู้ / (ศิริกาญจน โกลสมภ์ 2521 : 21) ความสามารถในการอ่านหรือความเข้าใจในเรื่องที่อ่านเป็นทักษะที่สำคัญซึ่งจะส่งผลถึงการเรียนวิชาอื่น ๆ ด้วย / นักเรียนที่สามารถอ่านได้ รับและจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านโดยอมจะเรียนรู้เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ได้ดีกว่านักเรียนที่อ่านช้าและจับใจความสำคัญไม่ได้ / และนักเรียนที่ประสบปัญหาในการอ่านมักกระแะเกิดความเบื่อหน่ายต่อการอ่าน เป็นเหตุให้ประสบความล้มเหลวในด้านกาเรียนไปด้วย / ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าการอ่านเปรียบเสมือนหัวใจสำคัญของการศึกษาในโรงเรียน โดยเฉพาะกับเด็กที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา / ซึ่งเป็นระดับการศึกษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พิมพ์พร อุตัยเลิศ 2526 : 1) / แต่ผลของการศึกษาวิจัยพบว่า นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนต่าง ๆ ทั่วประเทศมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านด้านความเข้าใจในการอ่านอยู่ในเกณฑ์ต่ำ / (กรมสามัญศึกษา 2523 : 1) และบางส่วนจบการศึกษาระดับหนึ่ง แต่มีความสามารถในการอ่านต่ำกว่าระดับนั้น เช่น จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แต่มีความสามารถในการอ่านเพียงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หรือ 4 เท่านั้น (ประทีป แสงเปี่ยมสุข 2526 : 20)

จากสภาพปัญหาเรื่องความสามารถในการอ่านทั้งได้กล่าวมาแล้ว ในการแก้ปัญหา เพื่อสร้างเสริมให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านนั้นจะต้องอาศัยความร่วมมือทั้งที่บ้านและโรงเรียน ที่โรงเรียนนั้นนอกจากครูจะเป็นผู้ที่มีบทบาทในการปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนแล้ว ห้องสมุดก็มีส่วนที่โดยตรงที่จะส่งเสริมการอ่านของเด็ก (ฉวีฉกมล บุญยะกาญจน 2525 : 83) โดยเฉพาะอย่างยิ่งห้องสมุดโรงเรียนจะมีส่วนช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนการใช้ทักษะทางภาษา ให้นักเรียนรู้จักเลือกหนังสืออ่าน ปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและสามารถศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง / ทั้งนี้เพราะห้องสมุดมีหนังสือหลายประเภทที่จะให้นักเรียนได้เลือกอ่านตามความต้องการ จึงนับได้ว่าห้องสมุดเป็นแหล่งที่จะช่วยเสริมประสบการณ์ในด้านการอ่านของนักเรียนได้เป็นอย่างดี (สุจิต เพียรชอบ และ สายใจ อินทรมพรวัย 2522 : 212 - 213) ก็จะเห็นได้จากวัตถุประสงค์ของการจัดห้องสมุดโรงเรียน คือ

1. เป็นศูนย์กลางการอ่าน
 2. เป็นศูนย์กลางการศึกษาค้นคว้า
 3. เป็นศูนย์กลางฝึกวิจ ารมณ์อ่านในการอ่านและขยายขอบเขตการอ่านให้กว้างขวางขึ้น
 4. เป็นศูนย์กลางการแนะแนวการอ่าน
 5. เป็นศูนย์กลางวัสดุอุปกรณ์การสอน (รัฐจวน อินทราแหง 2517 : 12 - 14)
- เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว ห้องสมุดจึงได้จัดบริการและกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้น

เพื่ออำนวยความสะดวกและชักจูงให้ครูและนักเรียนมาใช้บริการ ศึกษาหาความรู้ความเพลิดเพลินจากหนังสือ สิ่งพิมพ์ และโสตทัศนวัสดุทุกประเภทที่มีอยู่ในห้องสมุด (ชาติศักดิ์ วชิรปรัชญาพงษ์ 2519 : 3) เช่น บริการให้อ่านและให้ยืมโดยเสรี บริการแนะนำวิธีใช้ห้องสมุด บริการแนะนำวิธีการศึกษาค้นคว้าในห้องสมุดด้วยตนเอง บริการตอบคำถาม บริการจัดหารายชื่อหนังสือ บริการการแนะแนวการอ่าน (คุณรัฐจวน อินทราแหง 2520 : 12) สำหรับการจัดบริการ เพื่อส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดนั้นมีหลายอย่าง เช่น การจัดนิทรรศการหนังสือ การเล่านิทาน การเล่าเรื่องหนังสือ การสนทนาหรืออภิปรายเกี่ยวกับหนังสือ ฯลฯ ซึ่งบริการต่างๆ

เหล่านี้จะช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านสูงขึ้น แต่สำหรับผู้ที่มีความสามารถในการอ่านค่านั้น บริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดจะป้อนช่วยให้นักเรียนเหล่านี้มีความสามารถในการอ่านเพิ่มขึ้นหรือไม่ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้

✓ ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับและไม่ได้รับบริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับบริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดก่อนและหลังการทดลอง

✓ ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบความแตกต่างด้านความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับและไม่ได้รับบริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด
2. ทำให้ทราบความแตกต่างด้านความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับบริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดก่อนและหลังการทดลอง
3. เป็นแนวทางสำหรับบรรณารักษ์ในการจัดบริการเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านของนักเรียน

✓ ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2529 ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านต่ำกว่าจำนวน 30 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มทดลองจำนวน 15 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 15 คน

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง ใช้ระยะเวลา 6 สัปดาห์ ในการจัดบริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด และทดสอบความสามารถในการอ่าน โดยก่อนการทดลองใช้เวลา 1 สัปดาห์ ในการทดสอบเพื่อหานักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ หลังจากนั้นจึงจัดบริการส่งเสริมการอ่านให้แก่กลุ่มทดลอง สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที เป็นเวลานาน 4 สัปดาห์ รวมเป็นการจัดบริการส่งเสริมการอ่านทั้งหมด 8 ครั้ง และในสัปดาห์สุดท้ายได้ทำการทดสอบความสามารถในการอ่านหลังการทดลอง

3. บริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดที่ใช้ในการทดลองมี 4 ประเภท คือ

3.1 การเล่านิทาน

3.2 การเล่านิทานเรื่องหนังสือ

3.3 การจัดนิทรรศการหนังสือพร้อมบอร์ดนิทรรศน์

3.4 การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ

4. ตัวแปร ประกอบด้วย

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ บริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด คือ

4.1.1 ได้รับบริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด

4.1.2 ไม่ได้รับบริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

ความสามารถในการอ่าน

คานิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความสามารถในการอ่าน หมายถึง ความสามารถในการอ่านข้อความภาษาไทย เข้าใจคำศัพท์ เข้าใจเนื้อเรื่อง ที่ความ และแปลความหมายได้ ในที่นี้วัดได้จากคะแนนการทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน

2. บริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด หมายถึง บริการที่ห้องสมุดจัดขึ้น เพื่อกระตุ้น ชักจูง และแนะนำให้นักเรียนเกิดความสนใจอยากอ่านหนังสือและเข้าใจในเรื่องที่อ่าน โดยใช้กิจกรรมดังนี้

- 2.1 การเล่นเกม
- 2.2 การเล่าเรื่องหนังสือ
- 2.3 การจัดนิทรรศการหนังสือพร้อมบอร์ดนิทรรศน์
- 2.4 การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ

สมมติฐานในการศึกษาครั้งนี้

1. นักเรียนที่ได้รับบริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดมีความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับบริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด
2. นักเรียนที่ได้รับบริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดมีความสามารถในการอ่านสูงขึ้น

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า สามารถแบ่งออกเป็นเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า
 - 1.1 ความหมายของการอ่าน
 - 1.2 ความสำคัญของการอ่าน
 - 1.3 ความสามารถในการอ่าน
 - 1.4 หองสมุดกับการส่งเสริมการอ่าน
 - 1.5 การจัดบริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า
 - 2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
 - 2.2 งานวิจัยในประเทศไทย

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

ความหมายของการอ่าน

นักการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านไว้มากมายต่าง ๆ กันดังต่อไปนี้ สิทธา พินิจกุล และ ทิพย์สุนทร นาคชน (สิทธา พินิจกุล และ ทิพย์สุนทร นาคชน 2520 : 7) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านหนังสือคือการรับรู้ความหมายจากถ้อยคำที่ตีพิมพ์อยู่ในสิ่งพิมพ์ และคุณรัฐจวน

อินทราแหง (คุณรัฐจวน อินทราแหง 2524 : 17) กล่าวว่า การอ่านก็คือการแปลสื่อความหมายจากตัวอักษรหรือภาพให้เป็นเรื่องราวที่เป็นแนวความคิดโดยให้มีความเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งและชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับ สนิท คังทวี (สนิท คังทวี 2526 : 4)

กล่าวถึงความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านหมายถึงการแปลความหมายของตัวอักษร ออกมาเป็นถ้อยคำและความคิด แล้วนำเอาความคิดนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ตัวอักษร เป็นเพียงเครื่องหมายแทนคำพูด และคำพูดก็เป็นเพียงเสียงที่ไ้แทนของจริงอีกทอดหนึ่ง เพราะฉะนั้นหัวใจของการอ่านจึงอยู่ที่การเข้าใจความหมายของคำที่ปรากฏอยู่ในข้อความ ส่วน ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน (ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน 2525 : 3)

ได้รวบรวมคานิยามของการอ่านซึ่งนักการศึกษาชาวต่างประเทศได้กล่าวไว้ดังนี้ ฮิลเดเรท (Hildreth) กล่าวว่า การอ่านคือกระบวนการทางสมองที่จะแปลสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่มองเห็นให้เกิดความรู้สึกความเข้าใจอย่างถ่องแท้ ส่วน ทิงเกอร์ (Tinker) กล่าวว่า ความเข้าใจเป็นจุดหมายปลายทางของการอ่านทุกชนิด เพียงมีความเข้าใจที่แจ่มแจ้ง ตัวอย่างเดียวกันก็เพียงพอแก่การรวบรวมความคิดในสิ่งที่เราอ่านได้ และ ธอร์นดิก (Thorndike) กล่าวว่า การอ่านคือการคิดที่สามารถเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้ดียิ่งกว่าเดิม ไม่สับสนการคิดที่ดี เพราะผู้อ่านจะได้รวบรวมแนวความคิดต่าง ๆ จากเรื่องเหล่านั้น เกิดความรู้จากเรื่องเหล่านั้น แล้วนำมาจัดแยกแยะถึงความหมายที่จะเกิดเป็นความคิดของตนเอง

โดยสรุป ความหมายของการอ่านคือ การแปลความหมายจากสัญลักษณ์ หรือ ตัวอักษรที่อ่านให้เื่อความหมายที่สมบูรณ์ สามารถจับใจความที่สำคัญของเรื่องที่อ่าน ตรวจสอบแนวความคิดของผู้เขียนได้ โดยอาศัยประสบการณ์ที่มีอยู่มาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับความรู้ใหม่จนเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในเรื่องที่อ่าน และสามารถสรุปลงความเห็นได้

ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านเป็นสิ่งจำเป็นและได้ประโยชน์แก่มนุษย์มาก ทุกด้านและทุกโอกาส ทั้งใน ด้านการศึกษาหาความรู้ การประกอบอาชีพ และการพักผ่อนหย่อนใจ การอ่านจะช่วย ส่งเสริมความรู้สึกความคิดของคนเราให้เพิ่มพูนยิ่งขึ้น การอ่านจึงเปรียบเสมือนกุญแจสำหรับไขหาความรู้ที่มีอยู่มากมายในโลก ถ้าใ้คนเราเอาความรู้ที่ใ้มาใช้เป็นประโยชน์ในการ แก้ปัญหาให้แกสังคมแล้ว บุคคลเหล่านั้นก็จะเป็นพลเมืองดีของสังคม สังคมใ้มีบุคคลที่มี

ประสิทธิภาพในการอ่านอย่างมาก สิ่งนั้นก็ยอมเจริญพียงนำไปได้อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้
 สัจฉินท์ พนาปวณิกุล (สัจฉินท์ พนาปวณิกุล 2528 : 33) กล่าวว่า การพัฒนาประเทศ
 ให้เจริญมากยิ่งขึ้นในสังคมอันสืบสนนี้ จะต้องขึ้นอยู่กับ การถ่ายทอดความรู้ที่สะสมมาจากคน
 ในชั่วชีวิตหนึ่ง ไปยังอีกชั่วชีวิตหนึ่งต่อ ๆ กันไป การอ่านนับเป็นสิ่งสำคัญที่สุดสำหรับผู้ที่ต้องการ
 เรียนรู้ว่าเป็นโลกนั้นมนุษย์เราได้มีการค้นคว้าเรื่องต่าง ๆ กันไปมากน้อยเพียงใด ในยุคที่มีการ
 สื่อสารมวลชนทันสมัย เช่น ภาพยนตร์ วิทยุ และโทรทัศน์ จะทำให้แย่งเวลาของคนไป
 ส่วนหนึ่ง แต่การอ่านก็ยังถือว่าเป็นสิ่งที่ดีกว่า และไม่อาจหาสิ่งอื่นใดมาทดแทนได้ ซึ่ง
 ผศ.คณกลองกับ ทวีป อภิสัทธี (ทวีป อภิสัทธี 2526 . 53-54) ได้กล่าวถึงความสำคัญ
 ของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่ง ของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จะช่วย
 สร้างเสริมประสบการณ์เจลาองเพิ่มเติมให้กับผู้อ่านมากยิ่งขึ้นเพราะจากข้อเท็จจริงนั้นพบว่า
 กลอดชีวิตของคนเรา ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นโดยตรงกับตัวบุคคลอาจมีไม่มากนัก ผู้ใด
 อ่านมากผู้นั้นย่อมมีความรู้และประสบการณ์กว้างไกล เกิดความคิดที่จะนำไปสู่การปฏิบัติและ
 สร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ที่ดีกว่าเดิมเพิ่มขึ้น นอกจากนี้การอ่านยังเป็นรากฐานสำคัญของ
 การศึกษาระดับชั้น การเรียนรู้ทุกแขนงวิชาต้องใช้ทักษะการอ่านทั้งสิ้น คนที่สามารถอ่าน
 ได้ดี คืออ่านได้รวดเร็วและเข้าใจ เรื่องใดถูกต้อง จะช่วยให้การเรียนวิชาอื่น ๆ ก็ตามไปทั่ว
 ดังที่ แชพแมน (Chapman. 1978 61-63) ได้กล่าวว่าการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพนั้น
 เป็นแนวทางสำคัญที่จะนำไปสู่ความรู้ และการอ่านยังเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้ประสบ
 ความสำเร็จในการเรียนทศสาขาวิชา

ดังนั้นจะ เห็นได้ว่าการอ่านเป็นทักษะสำคัญที่จำเป็นมากในชีวิตประจำวัน และยังเป็น
 ปัจจัยสำคัญที่จะมีส่วนช่วยให้อ่านมีความก้าวหน้า และประสบผลสำเร็จในการเรียน

ความสามารถในการอ่าน

การอ่านหนังสือจะให้ประโยชน์ต่อบุคคลเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่าน
 ของผู้นั้น อัลเลน และ วิโดวอน (Allen and Widdowon. 1974 6)
 กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีความสามารถในการอ่านไว้ว่า ผู้ที่มีความสามารถในการอ่านนั้น

จะคงสามารถพิจารณาถึงความถูกต้องของข้อความและสามารถใช้ความคิดคิดความ เรื่องด้วย
ความสนใจ โดยมีความเข้าใจในความหมายของเรื่อง ทั้งนี้ต้องรวมถึงเทคนิคที่จะแสวงหา
สาระประโยชน์ในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยอาศัยความสามารถในการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ
เพื่อค้นหาจุดเด่นของความสนใจและเชื่อมโยงไปถึงปัญหาต่าง ๆ ได้ และ เรย์เจอร์
(Raygor 1970 : 165) ได้ระบุลักษณะของผู้ที่มีความสามารถในการอ่านไว่ว่า ต้องมี
ความรู้ มีความเข้าใจ และสามารถจะจดจาวรายละเอียดที่สำคัญได้ นอกจากนี้ผู้อ่านที่ดี
จะต้องมีความสามารถในเรื่องต่อไปนี้

1. มีความเข้าใจในสาระของเรื่อง
2. มีความสามารถเข้าใจเนื้อเรื่องตามลำดับการเรียบเรียงเรื่อง
3. การอ่านเพื่อความรู้ และรู้จักใช้หลักเกณฑ์แบบวิทยาศาสตร์
4. มีความสามารถในการเลือกหนังสืออ่าน
5. ความเร็วในการอ่านเพื่อจับใจความคร่าว ๆ ก่อนที่จะอ่านอย่างละเอียด
6. อ่านอย่างพิถีพิถันเพื่อวิเคราะห์และรวดเร็วในการหาข้อเท็จจริง
7. อ่านอย่างใช้ความคิดเพื่อประเมินการเขียนอย่างมีความเชื่อมั่น
8. ใช้ความสามารถข้างต้นอย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพเพื่อให้ได้กับความรู้

ตามที่ต้องการ

จะเห็นได้ว่าทักษะในการอ่านเป็นเครื่องมืออันสำคัญยิ่งที่จะทำให้ผู้อ่านได้รับ
ความสำเร็จในการเรียนรู้ คือต้องมีความเข้าใจตรงกับที่ผู้เขียนต้องการ ได้แก่ การคิด
รวบยอดและรายละเอียดที่อธิบายสนับสนุนความคิดเหล่านั้นของผู้เขียน

✓ นอกจากนี้ เบอร์ตัน (พิมพ์พร อุทัยเลิศ 2526 : 14-15 อ้างอิงมาจาก
Burton, 1959 : 321) กล่าวถึงความสามารถทางความเข้าใจในการอ่านว่า
ต้องอาศัยความสามารถหลายด้านประกอบกันคือ

1. ความเข้าใจความหมายของศัพท์
2. การเรียงลำดับเหตุการณ์ได้
3. จับใจความสำคัญได้

4. สังเกตเห็นความสัมพันธ์ของข้อความที่อ่าน

5. สรุปความและคาดการณ์ล่วงหน้าได้

ส่วน เทย์ (Tay) ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมไว้ว่า การอ่านเอาเรื่องหรืออ่านเพื่อจับใจความสำคัญทักษะสำคัญได้แก่ ความสามารถในการจับใจความจากข้อความที่อ่านได้ และสามารถเขียนสรุปได้ ไม่ว่าจะเป็นการอ่านหนังสือพิมพ์ วารสาร หรือหนังสือทางวิชาการต่าง ๆ ผู้อ่านจะต้องพยายามค้นหาใจความสำคัญก่อนที่จะเข้าไปในรายละเอียดของเรื่องต่อไป ซึ่งผู้เขียนอาจอธิบายหรือแสดงด้วยรูปภาพ ผู้อ่านจะต้องมีความสามารถในการแยกแยะส่วนที่สำคัญในเรื่องได้ เนื่องจากรายละเอียดอาจจะมีทั้งรายละเอียดที่สำคัญและรายละเอียดที่ไม่สำคัญ หลังจากนั้นผู้อ่านจะต้องเข้าใจสรุปเรื่อง รวบรวมและเรียบเรียงความคิดจากเรื่องที่อ่านได้ ดังนั้นทักษะในการอ่านจะทำให้ผู้อ่านสามารถมองเห็นความสัมพันธ์ของความคิดที่มีอยู่ในเรื่องที่อ่าน สามารถแยกแยะตามเกณฑ์ เช่น เรื่องที่คล้ายคลึงกัน เรื่องที่แตกต่างกันหรือความคิดที่ขัดแย้งกันที่มีในข้อความที่อ่าน เป็นต้น นอกจากนั้นความสามารถในการติดตามลำดับความคิดต่าง ๆ ก็เป็นทักษะที่สำคัญของการอ่าน เนื่องจากจะทำให้มีความสามารถที่จะเชื่อมโยงและลำดับความคิดต่างเหตุการณ์ในข้อความที่อ่านได้อย่างถูกต้องตั้งแต่ต้นจนจบทำให้มีความสามารถที่จะติดตามโครงร่างของเรื่องได้ตลอด ประการสุดท้ายคือความสามารถที่จะทำนายและคาดผลที่จะได้รับซึ่งทักษะนี้แสดงให้เห็นถึงความคิดรวบระหว่างผู้อ่านกับผู้เขียน

สรุปได้ว่าผู้ที่มีความสามารถในการอ่านจะต้องมีความรู้ มีความเข้าใจ และสามารถจกรายละเอียดที่สำคัญได้ จับใจความได้ ลำดับความคิดเห็นทั้งที่คล้ายคลึงกันและขัดแย้งกันได้ รวมทั้งเขียนสรุปได้ (สุขุม เฉลยทรัพย์ 2529 : 30-31)

ความสามารถในการอ่านของเด็กนั้นมีความสำคัญมาก เด็กแต่ละคนจะมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกัน ดังนั้น ผู้ปกครอง ครู และบรรณารักษ์ ควรจะได้ศึกษาความสนใจและความสามารถในการอ่านของเด็ก เพื่อจะได้จัดหาหนังสือที่ตรงกับความสนใจและความสามารถในการอ่านของเด็ก โดยการจัดหาหนังสือที่ตรงกับความสนใจซึ่งจะทำให้เด็กชอบอ่านหนังสือ

เด็กยิ่งอ่านมาก ๆ ก็จะมีสมาธิในการอ่าน จะอ่านเร็วและมีความเข้าใจเร็ว สำหรับสาเหตุที่ทำให้เด็กมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันนั้นมีหลายอย่างคือ

1. กานสติปัญญา เด็กที่มีสติปัญญาเฉลียวฉลาดจะอ่านหนังสือได้เร็วกว่า มีความสามารถในการเลือกอ่านหนังสือที่น่าสนใจกว่าเด็กที่ไวย่เดียวกัน และจะมีพัฒนาการด้านการอ่านสูงกว่าเด็กในระดับเดียวกัน

2. อายุ เด็กอายุต่างกันแม้เพียงปีเดียวก็มีความสามารถในการอ่านต่างกัน เด็กวัยรุ่นและเด็กที่มีอายุมากจะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดีกว่าและเร็วกว่าเด็กที่อายุน้อย โดยทั่วไปแล้วความสามารถในการเรียนรู้จะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ไปตามวัย จนถึงอายุราว 20-25 ปี ต่อจากนั้นก็คงตัวหรือลดลงบ้างเล็กน้อย

3. เพศ ความแตกต่าง ระหว่างเพศ เป็นสาเหตุให้คนเราแตกต่างกันในเรื่องการอ่าน เพศชายและเพศหญิงมีทัศนคติและความสนใจในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ไม่เหมือนกัน ทำให้เด็กชายสนใจหนังสือแตกต่างกับเด็กหญิง เด็กหญิงจะชอบเกี่ยวกับความงาม การแต่งกาย เด็กชายชอบฟุตบอล ชอบวิทยาศาสตร์ เครื่องยนต์กลไก การวิจัย คณิตศาสตร์

4. วุฒิภาวะและความพร้อม การอ่านจะต้องอาศัยทักษะต่าง ๆ ที่เป็นทักษะย่อย ๆ ประกอบกัน เช่น การใช้สายตา การใช้ไวย่ในการออกเสียง ฯลฯ เด็กที่มีความพร้อมในการอ่านย่อมหมายถึง ภาวะวุฒิภาวะของเขที่สามารถจะแยกความคล้ายคลึงและความแตกต่างของตัวอักษรได้ ดังนั้นการที่รอให้เด็กพร้อมหรือเตรียมความพร้อมในการอ่านจะช่วยป้องกันความล้มเหลวในการอ่านที่จะเกิดขึ้นได้

5. ประสบการณ์เดิม อิทธิพลของประสบการณ์เดิมจะมีผลต่อการอ่านในเรื่องการถ่ายโยงการเรียนรู้ซึ่งจะช่วยทำให้เกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ได้เร็วและเร็วขึ้น

6. ความถนัดตามธรรมชาติ เด็กมีความสามารถพิเศษในด้านใดก็จะสนใจอ่านหนังสือทางด้านนั้นเป็นพิเศษ เช่น เด็กเก่งคณิตศาสตร์จะอ่านเรื่องคณิตศาสตร์ เก่งภาษา การแต่งกลอน จะชอบโคลงกลอน เด็กเก่งเรื่องการทอ ทหารจะสนใจเรื่องการทหาร

7. สภาพร่างกาย เด็กที่มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์จะเรียนอ่านได้เร็วกว่าเด็กที่เจ็บป่วย เป็นประจำ รวมทั้งความบกพร่องทางร่างกายมีผลต่อการอ่านเป็นอย่างมาก เช่น สายตาสั้น

สายตายาว สายตาเอียง กล้ามเนื้อที่ควบคุมกล้ามเนื้อตาพิการ ประสาทพิกการ เป็นต้น

8. สภาพอารมณ์ มีผลต่อการอ่านเนื่องจากทุกคนไม่ว่าจะเป็นผู้ปกครองหรือครูต่างก็ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่าน และพยายามคาดหวังให้เด็กเป็นคนที่อ่านหนังสือได้เก่งและคล่อง แรกกกดดัน ความคาดหวัง อาจทำให้เด็กเกิดความเครียด และขาดความมั่นใจ กลัวจะทำไม่ได้ดังหวัง การทะเลาะเบาะแว้งภายในบ้าน การหยาร้างของพ่อแม่ ความวิตกกังวลต่าง ๆ นานา จะทำให้สภาพอารมณ์ขาดความมั่นคงและเข้ามารบกวนสมาธิในขณะที่อ่าน ทำให้การพัฒนาการอ่านการอ่านเกิดปัญหา

9. สิ่งแวดล้อมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการอ่านของเด็ก ได้แก่

9.1 สิ่งแวดล้อมทางบ้าน ถ้าพ่อแม่ ผู้ปกครอง สนับสนุนการอ่าน เลือกหนังสือที่ดี และซื้อหนังสือให้เด็กบ่อย ๆ พ่อแม่ชอบอ่านหนังสือ มีชั้นหนังสือให้เด็กเป็นส่วนตัว เด็กก็จะชอบอ่าน

9.2 สิ่งแวดล้อมทางโรงเรียน ถ้า โรงเรียน ครู บรรณารักษ์ ส่งเสริมการอ่าน มีหนังสือที่จำนวนมากในห้องสมุด เด็กก็จะได้อ่านหนังสือดี ๆ และอ่านเก่ง

9.3 เพื่อน ถ้าเพื่อนชักชวนให้อ่าน คนควา ก็จะช่วยให้เด็กอ่านเก่งขึ้นได้

10. การจัดโปรแกรมการอ่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านได้แสดงความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการอ่าน จะมีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็กมาก นอกจากจะขึ้นอยู่กับวิธีสอนและอุปกรณ์แล้ว ยังต้องพิจารณาถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในการจัดการเรียนการสอน การเลือกกิจกรรมที่เหมาะสม การเลือกหนังสือที่จะให้เด็กอ่านให้ตรงกับระดับความสนใจของเด็กด้วย (ฉวีลักษณ์ บุญยะภาณุจน 2525 : 39-41 ; ฉวีวรรณ กุหาภินันท์ 2527 55-56 ; สุขุม เฉลยทรัพย์ 2529 : 112-114)

ห้องสมุดกับการส่งเสริมการอ่าน

การอ่านไม่ใช่เรื่องของบุคคลแต่ละคน—หากเป็นเรื่องของสังคมทุกระดับ ดังนั้น การอ่านที่จะพัฒนาขึ้นมาได้คงปฏิบัติอยู่เป็นเนืองนิจ การอ่านควรเป็นกิจกรรมประจำวัน เป็นกิจกรรมต่อเนื่องจนตลอดชีวิต (แมนมาส ชาลิต 2528 : 26-27) ปัจจัยที่ช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพในการอ่านคือห้องสมุด ห้องสมุดเป็นแหล่งรวบรวมสรรพวิทยาการต่าง ๆ ซึ่งไต่กันที่ไว้ในรูปของหนังสือ วารสาร จุลสาร สิ่งพิมพ์อื่น ๆ รวมทั้งอุปกรณ์โสตทัศนวัสดุ และเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เป็นสถานที่ที่ทุกคนจะเลือกอ่านหนังสือ และค้นคว้าหาความรู้ต่าง ๆ ได้โดยอิสระตามความถนัดและความสนใจของแต่ละบุคคล ช่วยสนองความต้องการในด้านความรู้ การศึกษา การค้นคว้าวิจัย การบันเทิง และการพักผ่อนหย่อนใจ (คุณัญจวน อินทรกาแหง 2517 . 8-10) ✓

ห้องสมุดมีหน้าที่โดยกว้างที่จะส่งเสริมการอ่านของเด็กได้เป็นอย่างดี เพราะห้องสมุดเปรียบเสมือนสื่อกลาง ระหว่างหนังสือกับผู้อ่าน ถึงแม้ว่าวงจักรการอ่านจะมีมากหรือมีคุณค่าเพียงใดก็ตาม แต่จะไม่มีประโยชน์เลยถ้าถึงเวลานั้นไม่ถ่มมือผู้อ่าน ดังนั้นบรรณารักษ์จะต้องมีความกระตือรือร้นที่จะเป็นตัวกลาง เชื่อมโยงเด็กให้พบกับหนังสือ และพยายามให้หนังสือเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตของเด็กโดยจัดกิจกรรมนาฏาประการ (ชุกีมา สัจจันันต์ 2525 : 14) ซึ่งกิจกรรมส่งเสริมการอ่านนี้ได้มีผู้เสนอแนะไว้หลายวิธี เช่น

เจมส์ (James. 1978 118-122) ได้เสนอแนะวิธีการส่งเสริมการอ่านไว้ดังต่อไปนี้

1. การพานักเรียนเข้ามาในห้องสมุดให้ได้พบเห็นสิ่งต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ จนเกิดความคุ้นเคยกับสภาพของห้องสมุดและการจัดห้องสมุด
2. การจัดห้องสมุดให้สะดวกน่าสนใจเป็นส่วนหนึ่งที่จะสร้างความสนใจให้นักเรียนอยากเข้ามาใช้ห้องสมุด
3. ใช้วิธีการที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมให้นักเรียนเข้าถึงหนังสือ เช่น จัดกิจกรรมการเล่าเรื่องหนังสือ (Book Talk)

4. จัดห้องสมุดชั่วคราวในชั้นเรียน โดยกรณดองยืมหนังสือที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนจำนวนหนึ่งไปไว้ และเมื่อสอนก็พาดึงเรื่องต่าง ๆ ที่ปรากฏในหนังสือด้วย

5. อิทธิพลจากเพื่อนนักเรียนและครู มีบ่อยครั้งที่นักเรียนตัดสินใจเลือกอ่านหนังสือตามที่เพื่อนหรือครูแนะนำ จึงควรเปิดโอกาสให้มีการแนะนำหรืออภิปรายเรื่องหนังสือที่น่าสนใจ

6. จัดประชาสัมพันธ์ของสมุดในบริเวณต่าง ๆ ให้ทั่วโรงเรียนโดยห้องสมุดโรงเรียนกองพยายามหาหนังสือให้เข้าไปเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งในชีวิตของนักเรียนให้ได้ ห้องสมุดควรกระตุ้นให้นักเรียนอยู่เสมอว่ามีหนังสือดี ๆ ที่ควรอ่านอยู่ในห้องสมุด เช่น ปิกโปสเตอร์แจรงขาว จัดแสดงหนังสือใหม่

ทว่า พันธุ์เมฆา (ทว่า พันธุ์เมฆา 2528 : 164-199) ได้กล่าวถึงกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ห้องสมุดโรงเรียนอาจจัดได้มีดังนี้

1. การจัดนิทรรศการเพื่อเสนอเรื่องราวที่น่าสนใจ กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความไม่ระมัดระวังชวนให้นักเรียนเข้าใช้ห้องสมุดมากขึ้น

2. การออกบ้านหนังสือ เพื่อให้ได้พบหนังสือแบบ ๆ ที่น่าสนใจ ทราบความเคลื่อนไหวในวงการหนังสือ

3. การเล่นนิทาน ในปัจจุบันถือกันว่าเป็นวิธีที่ดีที่สุดในการแนะนำหรือกระตุ้นให้เด็ก ๆ รักกับวรรณคดีประจำชาติ นิทานไม่เพียงแต่สร้างความสนุก ความสนใจในการอ่าน แต่ยังช่วยให้เด็กพัฒนาการพูด การอ่านได้เป็นอย่างดี

4. การทาบรณานุกรม ซึ่งจัดทำได้ดังนี้

4.1 บรณานุกรมรายชื่อหนังสือใหม่

4.2 บรณานุกรมหนังสือประกอบรายวิชา

4.3 บรณานุกรมเฉพาะเรื่อง

5. การแนะนำหนังสือ โดยบรรณารักษ์ต้องแนะนำหนังสือที่เลือกแล้วว่าเหมาะสมกับนักเรียนด้วยวิธีการหลาย ๆ วิธี เช่น การเล่าเรื่องหนังสือ การวิจารณ์หนังสือ หรือการจัดนิทรรศการ

6. การแข่งขันตอบปัญหา โดยมุ่งให้นักเรียนสนใจการอ่านและการค้นคว้า
7. การคัดเลือกหนังสือสำหรับเด็กเป็นนิตยสาร นักเรียนจะสนุกสนานทั้งในการเล่นเกม และ เป็นแรงจูงใจให้อ่านหนังสือ

การจัดบริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด

การจัดบริการเพื่อส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดอาจทำได้หลายวิธี เช่น การเล่านิทาน การเล่าเรื่องหนังสือ การวิจารณ์หนังสือ การจำหน่ายหนังสือ การแสดงละคร การตั้งชมรมนักอ่าน การจัดฉายภาพยนตร์ การสอนวิธีใช้ห้องสมุด การเล่นเกมทายปัญหาต่าง ๆ จากหนังสือ ฯลฯ และในการจัดบริการจะต้องจัดให้เหมาะสมกับวัย ความสนใจและพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของนักเรียน จากกิจกรรมที่กล่าวมาแล้วนั้นสามารถคัดเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมจะนำมาใช้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านดังนี้คือ

1. การเล่านิทาน

การเล่านิทานเป็นกิจกรรมที่บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนใช้สำหรับเด็กชนชั้นกลางของเด็กชอบฟังนิทาน การเล่านิทานจะเป็นวิธีการอันหนึ่งในการกระตุ้นให้เกิดเกิดความสนใจในการอ่าน ตลอดจนพัฒนาตนเองให้มีความรักการอ่าน

หลักในการเล่านิทานที่ดี ควรปฏิบัติดังนี้

1. การเลือกรื่อง จะต้องเลือกเฟ้นเรื่องที่จะเล่าเป็นอย่างดี คือควรเป็นเรื่องที่มีคุณค่าควรแก่การเล่า เป็นเรื่องที่สนุกสนานมีคติเตือนใจ เป็นเรื่องที่เหมาะสมกับความรูความสามารถของผู้ฟัง ไม่ซับซ้อนจนเกินไป และระยะเวลาที่ใช้เล่าต้องให้พอเหมาะกับระยะเวลาความสนใจของเด็กแต่ละวัย

2. การเตรียมตัวก่อนเล่านิทาน การเตรียมตัวเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญมาก ผู้เล่าจะต้องรู้จักคุ้นเคยกับเรื่องที่จะเล่าเสียก่อน เขาอ่านเรื่องนั้นโดยตลอดแล้วพิจารณาว่าจะเล่าให้เหมือนกับคนฉบับเดิมทุกอย่างหรือจะเรียบเรียงภาพเคลื่อนไหวโดยไม่ทำให้เสียเค้าโครงเรื่องเดิม ควรรักษาสวนที่ไว้วางใจ หากความรู้อันหนึ่งเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ เพิ่มเติม เช่น ความรู้

เกี่ยวกับตัวละคร ขบธรรมเนียมประเพณี สภาพแวดล้อม ๗ จักหาอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะใช้ประกอบการเล่า เช่น ภาพประกอบหรือหุ่นประกอบ เพื่อให้การเล่าบันเทิงและสนุกสนาน

3. วิธีการเล่า เริ่มด้วยการจัดผู้ฟังนั่งได้เรียบร้อยและผู้ฟังทุกคนเห็นผู้เล่าได้อย่างทั่วถึง ผู้เล่าจะคอยชี้เสียงให้ถึงข้อที่จะไถ่กันทั่วถึงกัน ออกเสียงชัดเจน จังหวะการพูดให้พอเหมาะ ไม่เร็วหรือช้าจนเกินไป น้ำเสียงได้เหมาะกับตัวละครในเรื่อง อาจใช้ท่าทางประกอบบ้าง เลือกลงด้วยคำหรือสำนวนให้เหมาะกับ ระเบียบของผู้ฟัง ขณะเล่าบันเทิงใจให้สบาย และมองผู้ฟัง ภาวการณ์ถึงระยะเวลาให้พอเหมาะกับความสนใจของผู้ฟังคอยเล็กเล็กไม่ควรเกิน 15 หรือ 20 นาที เด็กโตไม่ควรเกิน 30 นาที

ในการเล่าบันเทิงจะควรเลือกวิธีการเล่าให้เหมาะสมกับผู้ฟังตามอายุและความรู้ ซึ่งวิธีการเล่าอาจทำได้ดังต่อไปนี้

3.1 เล่าปากเปล่า โดยผู้เล่าทำท่าทางหรือเสียงประกอบในการเล่าให้คล้ายกับตัวละครในเรื่อง เช่น เสียงคนแก่ เสียงเด็ก หรือเสียงสัตว์ เป็นต้น

3.2 เปิดหนังสือประกอบการเล่า โดยให้ภาพจากหนังสือนิทานเรื่องที่เล่าประกอบไปด้วย ภาพประกอบของหนังสือจะชัดเจน และเป็นภาพสี

3.3 ใช้ภาพประกอบในการเล่า โดยผู้เล่ารูปภาพที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะเล่ามาวางไว้ก่อนหน้าผู้ฟัง แล้วผู้เล่าก็เล่าเรื่องประกอบภาพนั้น หรือถ้าผู้เล่าไม่มีมือในการวาดภาพอาจเล่าเรื่องไปพร้อม ๆ กับการวาดภาพประกอบไปด้วย ซึ่งจะเป็นการทำให้ผู้ฟังสนใจ หรืออาจจะเชิญคนที่วาดภาพเก่งมาช่วยวาดภาพในขณะที่ผู้เล่าเล่าเรื่องก็ได้

เมื่อเล่าบันเทิงแต่ละเรื่อง ผู้เล่าจะควรแสดงหนังสือที่นำมาเล่าให้ผู้ฟังดูด้วย เพื่อให้ผู้ฟังจะได้ไปหาอ่านเพิ่มเติม

2. การเล่าเรื่องหนังสือ

การเล่าเรื่องหนังสือ คือการนำหนังสือที่ไ้ก้กเลือกแล้วเป็นอย่างดี ซึ่งอาจจะเลือกเสนอเป็นเฉพาะตอน แล้วให้รายชื่อหนังสือที่สัมพันธ์กับเรื่องนี้ หรือจะเลือกหนังสือหลาย ๆ เล่มที่กล่าวอยู่ในความสนใจของผู้ฟัง แล้วเล่าแต่เพียงสั้น ๆ พอเร้าความสนใจ ซึ่งอาจจะเริ่มคนควยการเล่าถึงผู้แต่ง ผู้เขียนภาพ หรือเล่าเรื่องก็แล้วแต่ความเหมาะสม การเล่าเรื่องหนังสือเป็นการแนะนำหนังสือโดย การพูดให้ผู้ฟัง เกิดความสนใจ และเล่าเรื่องโดยย่อของหนังสือ เน้นตอนสำคัญ ๆ เพื่อกระตุ้นความสนใจให้ผู้ฟังไปอ่านหนังสือนั้น ๆ ภายตนเอง ซึ่งเป็นวิธีการส่งเสริมการอ่านหนังสือวิธีหนึ่ง

วัตถุประสงค์ของการเล่าเรื่องหนังสือคือ เพื่อจูงใจให้สนใจในหนังสือ รู้จักหนังสือและนักเขียน และให้รู้จักการอ่านหนังสือที่น่าสนใจ

ดังนั้นการเล่าเรื่องหนังสือจึง เป็นการส่งเสริมการอ่านที่สามารถเล่าหรือพูดทุกกันแบบตัวต่อตัว ตลอดจนถึงการเล่าอย่าง เป็นทางการในวงสังคมหรือในห้องเรียน ขนาดของกลุ่มผู้ฟังอาจจะมีเพียงคนเดียวหรืออาจจะเป็นกลุ่มใหญ่ และในการเล่าเรื่องทุกครั้งผู้เล่าจะกองนาหนังสือเล่มที่เล่ามาแสดงให้ดูด้วย เพื่อให้ผู้ฟังได้เห็นและติดตามอ่านด้วยตนเองได้ ลากับขึ้นในการดำเนินการเล่าเรื่องหนังสือมีดังนี้

1. เลือกหนังสือให้เหมาะสมกับความสนใจ ความต้องการ วัย พื้นความรู้ และความสามารถในการอ่านของผู้ฟัง
2. เมื่อเลือกหนังสือเล่มที่จะเล่าได้แล้ว ผู้เล่าจะกองอ่านหนังสือเล่มนั้น โดยตลอด เพื่อให้ทราบจุดที่สำคัญของหนังสือเล่มนั้น ๆ ตอนใดที่น่าสนใจ ตอนใดที่จะต้องเน้นให้ผู้ฟังได้จดจำไว้ จดบันทึกไว้เป็นตอน ๆ

3. จัดเรียงลำดับเรื่องราวของหนังสือที่จะเล่าให้ต่อเนื่องกัน เรียงลำดับความสำคัญของตอนต่าง ๆ อย่าให้สับสนและซ้ำซาก

4. กำหนดเวลาการเล่าให้เหมาะสมกับผู้ฟัง เช่น เล็กประมาณ 30-45 นาที ผู้ใหญ่ประมาณ 45-60 นาที และเล่าให้จบภายในเวลาที่กำหนดไว้ อย่าให้เกินเวลาเพราะ

บางกริ่งจะหาใหม่ฟังรู้สึกเบื่อ

5. วิธีการเล่า เสนอเรื่องตามลำดับเรื่องราวที่เตรียมไว้ โดยผู้เล่าจะต้องเล่าด้วยเสียงที่ชัดเจน ฉะฉาน ก่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ เน้นตอนที่สำคัญ ๆ และทิ้งท้ายไว้อ่าวไว้โดยเล่าไม่จบ เพื่อเร้าความสนใจใหม่ฟังไปหาหนังสืออ่านด้วยตนเอง (กุลรัสมิ์ ภูมิมาต และ กวงเนกร เบียวโซมซ 2521 : 48-49)

3. การจัดนิทรรศการหนังสือ

เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนได้ทราบว่าหนังสืออะไรบ้าง และที่ตรงกับความต้องการของตนเอง (Pilgrim and McAllister. 1968 197) การจัดนิทรรศการหนังสือนี้ทำได้โดยการนำเอาใบหุ้มปกหนังสือมาคิดที่ป้ายประกาศของห้องสมุดโดยจัดตกแต่งให้สวยงามดึงดูดความสนใจ จัดแสดงหนังสือที่มีเก๋ไก๋ โครงเรื่องที่คล้ายคลึงกันหรือต่อเนื่องกัน แล้วเขียนข้อความเชิญชวนที่เร้าใจผู้พบเห็น การจัดแสดงหนังสือบนโต๊ะ ตู้หรือมุมใดมุมหนึ่ง โดยการจัดเรียงวางไว้ในลักษณะสวยงาม รวมทั้งตกแต่งเพิ่มเติมด้วยหุ่นตุ๊กตา หรือของที่น่ารัก เก๋ไก๋ ๆ ของกระจุกกระจิม จึงควรมามากตกแต่งเพื่อเร้าความสนใจ แต่ถ่วงไม่มากจนเกินไปซึ่งจะทำให้เด็กหมดความสนใจในหนังสือที่นำมาแสดง และจัดลำดับขั้นตอนในการจัดเตรียมดังนี้ (Gillespie 1973 : 47-48)

1. กำหนดเนื้อหา สำคัญ และ รูปแบบของการจัด
2. เลือกหัวข้อให้กระชับ สั้น ใ้ใจความ วมจุดที่น่าสนใจมาเป็นหัวข้อเรื่อง
3. วางรูปแบบที่เหมาะสม กำหนดสี และสิ่งที่จะนำมาประกอบ
4. สร้างรูปแบบให้สอดคล้องกับการเว้นระยะทางของวัสดุ
5. ความชัดเจนของตัวอักษร ตัวอักษรควรสวยงามดึงดูดใจ
6. อุปกรณ์ที่นำมาใช้ควรจะเป็นสิ่งที่ดี

การจัดนิทรรศการหนังสือนี้ควรจัดเปลี่ยนไปอย่างสม่ำเสมอจะทำให้เด็กสนใจคอยของคุณเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง หนังสือที่นำมาจัดไม่จำเป็นจะต้องเป็นหนังสือใหม่ทั้งหมด แต่ควรมีหนังสือใหม่ผสมอยู่ด้วย สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือการใช้สีเข้ามาช่วย ไม่ควรใช้

สี่ขา กา หรือสี่ขีต ๆ จะทำให้ไม่น่าสนใจ อาจจะมีเปิดหนังสือหน้าที่มีภาพประกอบสวยงาม หรือเป็นภาพที่กระตุนความสนใจให้อยากทราบว่าเรื่องราวเป็นอย่างไร ซึ่งทั้งนี้หมายความว่า ก่อนที่จะมีการวิจารณ์หรือการหนังสือ ผู้จัดจะต้องรู้จักหนังสือที่จะนำมาจัดแสดง เหล่านี้หมายความว่าที่ใดเป็นจุดสนใจเพื่อทำให้การวิจารณ์หรือการหนังสือประสบความสำเร็จ

4. การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ

การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือสามารถทำได้ดังนี้

1. การอภิปรายอย่างไม่เป็นทางการจัดได้หลายวิธี เช่น ครุเสาะเรื่องสั้น ๆ แล้วให้เด็กที่เคยอ่านวิจารณ์แสดงความคิดเห็น หรือครุเสาะทั้งหัวเรื่องบางเรื่องขึ้นเป็นแกนมาให้เด็กเล่าเรื่องที่เคยอ่านมาประกอบ หรือให้เด็กแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่เคยอ่าน โดยครุธรรมมีแนวทางว่าจะแนะนำเด็กได้ว่าเขาชอบหนังสือประเภทใด หากอ่านได้จากที่ใด

2. ในบางกรณีอาจจัดช่วงเวลาเพื่ออภิปรายร่วมกันเป็นกลุ่มแล้วให้เด็กแต่ละคนเล่าเรื่องหนังสือที่เขาอ่าน พร้อมกับร่วมกันเลือกเรื่องที่สนใจที่สุดมาสนทนาแสดงความคิดเห็นร่วมกันในหนังสือเรื่องนั้น

3. ให้เด็กเขียนวิจารณ์หนังสือ เป็นกาวิวิจารณ์ตรง ๆ สั้น ๆ เด็กฉลาดมักชอบวิเคราะห์ในตนเองนี้ และยังทำให้เขารู้จักอ่านหนังสืออย่างมีวิจักษณ์ด้วย
(Pilgrim and McAllister. 1968 : 197-202)

สำหรับห้องสมุดโรงเรียน บรรณารักษ์ที่จัดกิจกรรมอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ ควรเลือกหนังสือที่เกี่ยวข้องกับการเรียนได้มากที่สุด และพิจารณาถึงประโยชน์ที่คาดว่าจะได้มาจากการอภิปรายหนังสือเหล่านั้น ให้ความคิด ความซาบซึ้ง หรือชวนให้ติดตามอ่านต่อไป โดยสามารถจัดการอภิปรายในรูปแบบต่อไปนี้

1. อภิปรายเฉพาะหัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง
2. อภิปรายแนวการเขียน
3. อภิปรายแนวคิดซึ่งอยู่เบื้องหลังงานเขียนชิ้นนั้น (อุบล บุณชู 2525 : 133-134)

บรรณาธิการสามารถนำการวิจัยและแนะนำหนังสือนี้มาประกอบการรสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือได้ ซึ่งต้องคำนึงถึงหลักทั่วไปในการอธิบาย วิเคราะห์ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือคือพยายามให้เด็กพบในหัวข้อที่กำหนด เช่น หนังสือที่กำลังอ่านอยู่ หนังสือที่ชอบมากที่สุด เวลาอธิบายได้เรียกเด็กช่วยยกเรื่องเด็กที่เฉื่อยชาก่อนเมื่อเด็กแสดงออกว่ามีความพร้อมที่จะแสดงออก (Pilgrim and McAllister 1968 : 199)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

งานวิจัยในต่างประเทศ

ในต่างประเทศมีการศึกษาค้นคว้าด้านการศึกษาอย่างกว้างขวางทั้งการอ่านของเด็กและผู้ใหญ่ ส่วนการวิจัยเกี่ยวกับการจัดบริการส่งเสริมการอ่านซึ่งมีผลต่อการอ่านเป็นอย่างมาก ได้มีผู้วิจัยไว้หลายเรื่องด้วยกันดังนี้

เจมส์ (James. 1978 113-122) ศึกษารวมถึงในห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา แมรี ได้ทำการศึกษาดังวิธีการส่งเสริมการอ่านอย่างเสรี เพื่อจะศึกษาว่าวิธีการใดเป็นวิธีที่ดีที่สุดในการส่งเสริมการอ่านอย่างเสรี โดยการเก็บข้อมูลจากบันทึกหนังสือนวนิยาย จากห้องสมุดนวนิยายเป็นเวลา 18 เดือน ผลการวิจัยปรากฏว่ามี 6 วิธีด้วยกันที่จะส่งเสริมให้เกิดการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพตามลำดับดังนี้

1. การนำนักเรียนเข้ามาในห้องสมุดเพื่อให้ได้เห็นและรู้จักหนังสือต่าง ๆ ในห้องสมุด
2. การจัดห้องสมุดให้สะอาดน่าสนใจ
3. ใช้วิธีการจัดบริการส่งเสริมการอ่านให้นักเรียนรู้จักหนังสือ เช่น การเล่าเรื่อง หนังสือ จัดพิมพ์รายชื่อหนังสือใหม่ และหนังสือที่น่าสนใจแจกนักเรียน
4. จัดห้องสมุดไว้ในชั้นเรียน
5. ให้เพื่อนและครูแนะนำหนังสือที่น่าสนใจ
6. จัดประชาสัมพันธ์ห้องสมุดในบริเวณต่าง ๆ ทั่วทั้งโรงเรียน

สถาบันการศึกษาริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดควยวิธีการต่าง ๆ ได้มีการศึกษาเรื่อง "การสนใจในการเลือกหนังสือโดยการให้รายชื่อหนังสือที่มีบรรณนิทัศน์ และไม่มีบรรณนิทัศน์" เพื่อทดลองว่าการแนะนำหนังสือแบบรายชื่อหนังสือที่มีบรรณนิทัศน์ กับรายชื่อหนังสือที่ไม่มีบรรณนิทัศน์มีผลต่อการยืมหนังสือสารคดีหรือใบ โดยทำการทดลองในห้องสมุดประชาชนรัฐอิลลินอยส์รวม 7 แห่ง ซึ่งห้องสมุด 3 แห่งจะได้รับการแนะนำหนังสือแบบรายชื่อหนังสือที่มีบรรณนิทัศน์ อีก 3 แห่งจะได้รับการแนะนำหนังสือแบบรายชื่อหนังสือที่ไม่มีบรรณนิทัศน์ และแห่งที่ 7 จะใช้เป็นห้องสมุดควบคุมไม่ได้รับการแนะนำใด ๆ เลย ผลการทดลอง 3 เดือนผลปรากฏว่าการแนะนำหนังสือทั้ง 2 แบบ คือแบบรายชื่อหนังสือที่มีบรรณนิทัศน์ และแบบรายชื่อหนังสือที่ไม่มีบรรณนิทัศน์ มีผลทำให้การยืมหนังสือสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่การแนะนำหนังสือแบบรายชื่อหนังสือที่มีบรรณนิทัศน์ กับแบบรายชื่อหนังสือที่ไม่มีบรรณนิทัศน์ มีผลต่อการยืมหนังสือไม่แตกต่างกัน (Golden. 1983 : 1614-A) และ ลอว์สัน (Lawson. 1984 3338-A) ได้ศึกษาถึงสถานที่จัดแสดงหนังสือและโฆษณาหนังสือที่มีผลต่อจำนวนการอ่านหนังสือและลักษณะของหนังสือที่อ่าน โดยทำการทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จาก 2 โรงเรียน โรงเรียนละ 3 ห้องเรียน แต่ละโรงเรียนจะแยกออกเป็นกลุ่มทดลอง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 จะเลือกหนังสือมาอ่านจากหนังสือที่เลือกมาจัดแสดงแยกไว้ต่างหากในห้องสมุด กลุ่มที่ 2 จัดให้ได้รับการแนะนำหนังสือจากบรรณารักษ์พร้อมทั้งรายชื่อหนังสือ และอ่านคาโฆษณาแนะนำหนังสือจากป้ายประกาศในห้องเรียน แล้วจึงมาเลือกอ่านหนังสือในห้องสมุดเอง กลุ่มที่ 3 เลือกอ่านหนังสือในห้องสมุดโดยไม่ได้รับการแนะนำใด ๆ ทั้งสิ้น ใช้เวลาทดลอง 8 สัปดาห์ ผลปรากฏว่านักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 ที่เลือกหนังสืออ่านจากหนังสือที่ได้รับการคัดเลือกมาแล้วนำมาแสดงไว้นั้นอ่านหนังสือมากกว่ากลุ่มทดลองที่ 2 และกลุ่มทดลองที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และผลการวิจัยยังแสดงว่า นักเรียนทั้ง 3 กลุ่มนี้เลือกหนังสือประเภทต่าง ๆ ต่างกัน แต่ไม่แตกต่างกันในแต่ละกลุ่ม

นอกจากนี้ อนามบา (Anamba. 1979 : 64-71) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง การส่งเสริมให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาถึงวิธีการที่จะส่งเสริม

การอ่านของ เด็กวัยก่อนเข้าเรียนและเด็กวัยเรียนช่วยการเอาส่วนเกิน ๆ ที่น่าสนใจของหนังสือมาแล้วให้เด็กฟัง ผลจากการวิจัยปรากฏว่าเด็กมีความสนใจที่จะอ่านหนังสือเพิ่มขึ้น มีผลการวิจัยที่สอดคล้องกับงานวิจัยของแบรเดอร์ (Braeder. 1984 : 211-215) ที่หาการศึกษาดังผลของการเล่าเรื่องหนังสือโดยหากการศึกษากับนักเรียนเกรด 8 ถึงเกรด 12 ที่ โรงเรียนมัธยมจอห์น โอลิเวอร์ ในแวนคูเวอร์ จากการสุ่มตัวอย่าง 440 คน เล่าเรื่องหนังสือรวม 18 ชื่อเรื่อง แล้วใช้แบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่าน และ ความรู้สึกของนักเรียน ผลปรากฏว่า นักเรียนอ่านเรื่องที่นำมาเล่าเรื่องหนังสือมากกว่าเรื่องจากที่อื่น ๆ และนักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าการเล่าเรื่องหนังสือช่วยให้รู้แหล่งหนังสือที่จะอ่านได้ดี ส่วนในด้านความรู้สึกพบว่า การเล่าเรื่องหนังสือสร้างบรรยากาศเป็นกันเอง ช่วยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับบรรณารักษ์ และช่วยสร้างนิสัยรักการอ่าน

งานวิจัยในประเทศไทย

งานวิจัยในประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการอ่านและผลของการจัดบริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดโคนันศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

สุนทร แก้วลาย (สุนทร แก้วลาย 2512 : 151-156) ได้ทำการศึกษาเรื่องการส่งเสริมการอ่านเพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและการเรียนด้วยตนเอง ซึ่งอาจารย์และบรรณารักษ์จัดให้นักศึกษาในวิทยาลัยครูโดยหากการศึกษาในวิทยาลัยครู 10 แห่ง ผลการศึกษารูปทั่วๆ ไปในกานกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อาจารย์และบรรณารักษ์จัดให้นักศึกษานั้นเรียงตามลำดับความดีสูง มีดังต่อไปนี้

1. อาจารย์ส่งเสริมการอ่านแก่นักศึกษา โดยการแนะนำหนังสืออ้างอิงประกอบวิชาเรียนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การจัดอภิปรายเกี่ยวกับการอ่าน แนะนำบทความใหม่ ๆ และให้นักศึกษาแนะนำหนังสือในห้องเรียน เป็นต้น

2. บรรณารักษ์ส่งเสริมการอ่านแก่นักศึกษา โดยการแนะนำหนังสือด้วยการจัดนิทรรศการมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การคัดเลือกหนังสือประกอบรายวิชาเตรียมไว้ให้นักศึกษา

สาหรับผลของการวิจัยวิธีการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดนั้น ได้มีการศึกษาผล
 การเล่าเรื่องหนังสือออกอัคราการยืมหนังสือในห้องสมุดโรงเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
 ปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลสามเสน โดยทำการทดลองจัดกิจกรรมการเล่านิทานให้กับ
 กลุ่มทดลองจำนวน 93 คน ผลการศึกษารายงานว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองมีอัคราการยืม
 หนังสือเพิ่มขึ้นมากกว่ากลุ่มควบคุม (มัลลิกา เอี่ยมล่อ 2526 : ง-จ) ซึ่งผลการวิจัยนี้
 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมใจ พุทธเบญจพจน์ (สมใจ พุทธเบญจพจน์ 2528 : 50)
 ที่ได้ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีต่อความสนใจในการอ่านและการเข้าใช้
 ห้องสมุดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนครสวรรค์ โดยทำการทดลองจัด
 กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 4 ประเภท คือ การเล่าเรื่องหนังสือ การสนทนาเรื่องการใช้ถ้อยคำ
 และประโยชน์ของการอ่าน การแสดงหนังสือที่น่าสนใจของห้องสมุด และการสนทนาแสดง
 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือให้กับนักเรียนจำนวน 15 คน ผลการศึกษารายงานได้ว่า นักเรียนที่
 ใฝ่ใฝ่กิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีความสนใจในการอ่านและเข้าใช้ห้องสมุดสูงขึ้นกว่านักเรียน
 ที่ใฝ่ใฝ่กิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ ยุกา แสงทอง (ยุกา
 แสงทอง 2527 : 68-72) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านและพฤติกรรมการ
 การอ่านของคณงานในโรงงานอุตสาหกรรม โดยการให้และไม่ให้การแนะนำการอ่าน
 มุ่งหาการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง 60 คน พบว่า คณงานที่ได้รับการแนะนำการอ่านมีเจตคติ
 ต่อการอ่านและมีพฤติกรรมการอ่านสูงกว่าคณงานที่ไม่ได้รับการแนะนำการอ่าน และการ
 ศึกษาผลภายหลังได้รับการแนะนำการอ่านของกลุ่มทดลอง พบว่า มีการยืมหนังสือประเภท
 สารคดีออกจากห้องสมุดเพิ่มขึ้น แต่การยืมหนังสือบันเทิงก็ออกจากห้องสมุดลดลงเล็กน้อย
 ส่วนการอ่านหนังสือพิมพ์และการอ่านวารสารพบว่าไม่แตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีการในการศึกษาคนควา

การดำเนินการวิจัย กระทำเป็นขั้นตอนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. เลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
3. ดำเนินการทดลอง
4. วิเคราะห์ข้อมูล

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านไปทำการทดสอบเพื่อวัดความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2529 จำนวน 222 คน
2. ตรวจให้คะแนนเสร็จเรียบร้อยแล้ว เรียงคะแนนจากมากไปหาน้อย แล้วเลือกนักเรียนที่มีคะแนนจากการทดสอบค่าสุด จำนวน 30 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม โดยแบ่งแบบกลุ่มเทียบเท่า (Equated group) จำนวนกลุ่มละ 15 คน
4. จับสลากเพื่อกำหนดว่ากลุ่มใดจะเป็นกลุ่มทดลองหรือกลุ่มควบคุม

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน
การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อใช้ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง ผู้วิจัยสร้างเป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบ การเขียนข้อทดสอบ และการวิเคราะห์ข้อสอบ จากหนังสือเทคนิคการวัดผล (ชวาล แพร์ทกุล 2516 : 145-288) และการวัดผลการศึกษา (อนันต์ ศรีโสภณ 2525 : 149-161)

1.2 ศึกษาโครงสร้างแบบทดสอบของกองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา

1.3 ศึกษาปริยฐานิพนธ์และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการทดสอบความสามารถในการอ่าน เพื่อผู้วิจัยจะได้นำมาดัดแปลงและปรับปรุงใช้กับกลุ่มตัวอย่างของผู้วิจัย

1.4 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

1.5 นำแบบทดสอบให้กรรมการที่ปรึกษาและอาจารย์ภาษาไทยตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

1.6 นำแบบทดสอบที่แก้ไขแล้วไปทดลองสอบ (Try out) ครั้งที่ 1 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 37 คน นำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนน ข้อใดถูกให้ 1 คะแนน ข้อใดผิดหรือไม่ตอบให้ 0 แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบแต่ละข้อตามเทคนิควิธีการวิเคราะห์ทางสถิติที่เรียกว่า High-Low 27 Percent Group of Item Analysis ของ จง เทห์ ฟาน (Fan. 1952 : 32) ก็ดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า p อยู่ระหว่าง .20-.80 และหาก r ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ผลปรากฏว่า คัดเลือกข้อสอบได้จำนวน 15 ข้อ

1.7 นำแบบทดสอบมาปรับปรุงแก้ไขคำถามและตัวเลือกที่ไข่มไม่ได้

1.8 นำแบบทดสอบที่แก้ไขแล้วไปทดลองสอบ (Try out) ครั้งที่ 2 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อีกกลุ่มหนึ่ง จำนวน 36 คน นำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนน ข้อใดถูกให้ 1 คะแนน ข้อใดผิดหรือไม่ตอบให้ 0 แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบแต่ละข้อตามวิธีการเดิม คัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า p อยู่ระหว่าง .20-.80 และค่า r ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ผลปรากฏว่า คัดเลือกข้อสอบได้จำนวน 25 ข้อ

1.9 นำข้อมูลที่ได้จากการทราวจีให้คะแนนแบบทดสอบมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) ที่เรียกว่า KR. - 20 (อนันต์ ศรีโสภณ 2525 : 70) ผลปรากฏว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ เท่ากับ .80

2. บริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด ก่อนที่จะจัดบริการส่งเสริมการอ่าน ผู้วิจัย ได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับพัฒนาการ ความต้องการ และความสนใจ ในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2.2 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับการอ่านและการจัดบริการส่งเสริมการอ่านของ ห้องสมุด

2.3 ประเมินผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านและการจัดบริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด เพื่อศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาตลอดจนการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม

2.4 กำหนดหัวข้อและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ในการจัดบริการส่งเสริมการอ่าน ของห้องสมุดทั้ง 8 ครั้ง

2.5 กำหนดหนังสือและวิธีการในการจัดบริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด

3. หนังสือ

ผู้วิจัยคัดเลือกหนังสือที่จะใช้ในการจัดบริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด

โดยอาศัยหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกหนังสือสำหรับเด็กของ กุญชรญาน อินทรกาแหง (กุญชรญาน อินทรกาแหง 2517 : 1-94) และ ณรงค์ ทองปาน (ณรงค์ ทองปาน 2526 : 61-70) ส่วนการศึกษความสนใจในการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาได้ศึกษา จากงานวิจัยของ รัตนทิพย์ เอื้อชัยสิทธิ์ (รัตนทิพย์ เอื้อชัยสิทธิ์ 2524 : 95) และ อรรถวี ศรีการภา (อรรถวี ศรีการภา 2524 : 118) หนังสือที่คัดเลือกมาประกอบด้วย หนังสือสารคดี นิทาน บทความ รวมทั้งหมด 55 ชื่อเรื่อง แล้วดำเนินการดังนี้

- 3.1 นารายชื่อหนังสือไปตรวจสอบและจัดหาหนังสือเข้าห้องสมุด
- 3.2 จัดทำบรรณนิทัศน์หนังสือที่คัดเลือกแล้ว นำไปให้มหาวิทยาลัยทางด้านการบรรณกรรมสำหรับศึกษาค้นคว้าความเหมาะสมของหนังสือที่คัดเลือกมาให้แก่นักเรียนอ่าน
- 3.3 นำหนังสือที่ผ่านขั้นตอนการพิจารณาคัดเลือกดังกล่าวแล้วไปใช้ในการทดลองต่อไป

การดำเนินการทดลอง

แบบแผนการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงทดลองใช้แบบแผนที่เรียกว่า Randomize Control Group Pretest-Posttest Design ดังแสดงไว้ในตาราง 1

ตาราง 1 แบบแผนการวิจัย

กลุ่ม	สอบก่อน	ตัวแปรอิสระ	สอบหลัง
(R)E	T ₁ E	X	T ₂ E
(R)C	T ₁ C	-	T ₂ C

- T₁ แทน การทดสอบก่อนการทดลอง
 T₂ แทน การทดสอบหลังการทดลอง
 X แทน การได้รับบริการส่งเสริมการอ่าน
 E แทน กลุ่มทดลอง
 C แทน กลุ่มควบคุม
 R แทน การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

วิธีการทดลอง

1. ก่อนการทดลองใช้เวลา 1 สัปดาห์ ในการทดสอบเพื่อหาเด็กเรียนที่มีความสามารถในการอ่านค่า และใช้เป็นคะแนนสอบก่อนการทดลอง (Pretest)

2. ผู้วิจัยจัดบริการส่งเสริมการอ่านให้กับกลุ่มทดลองของตัวเอง โดยจัดสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที เวลา 8:00 น. - 8.40 น. ทุกวันอังคารและพฤหัสบดี เป็นเวลานาน 4 สัปดาห์ รวม 8 ครั้ง ที่ห้องสมุดโรงเรียนโดยจัดในห้องเฉพาะสำหรับจัดกิจกรรมตามที่กำหนดขึ้นดังนี้

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	กิจกรรม
1	อังคารที่ 25 พฤศจิกายน 2529	การเล่านิทาน
2	พฤหัสบดีที่ 27 พฤศจิกายน 2529	โดยนำหนังสือนิทาน 2 เรื่อง เล่าให้กลุ่มทดลองฟัง พร้อมทั้งกระตุ้นให้กลุ่มทดลองยืมหนังสือนิทานไปอ่านและผลัดกันเล่านิทาน อย่างน้อยคนละ 1 เรื่อง
3	อังคารที่ 2 ธันวาคม 2529	การเล่าเรื่องหนังสือ
4	พฤหัสบดีที่ 4 ธันวาคม 2529	โดยนำหนังสือ 1 เล่ม และวารสาร 1 ชื่อเรื่อง เล่าให้กลุ่มทดลองฟัง พร้อมทั้งแนะนำให้กลุ่มทดลองยืมหนังสือไปอ่านและผลัดกันเล่าเรื่องหนังสือที่น่าสนใจอย่างน้อยคนละ 1 เรื่อง
5	อังคารที่ 9 ธันวาคม 2529	การจัดนิทรรศการหนังสือพร้อมบรรยาย
6	พฤหัสบดีที่ 11 ธันวาคม 2529	โดยนำหนังสือที่คัดเลือกไว้แล้วจำนวน 55 ชื่อเรื่อง พร้อมบรรยายนิทรรศการการจัดนิทรรศการ พร้อมทั้งแนะนำให้กลุ่มทดลองยืมหนังสือไปอ่าน

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	กิจกรรม
7	อังคารที่ 16 ธันวาคม 2529	การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ
8	พฤหัสบดีที่ 18 ธันวาคม 2529	โดยคัดเลือกหนังสือที่กลุ่มทดลองสนใจอ่านเป็นพิเศษ จากการจัดนิทรรศการหนังสือ จำนวน 2 เล่ม มาแสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์ร่วมกันและให้ผลักดันเลือกหนังสือที่น่าสนใจ มาแสดงความคิดเห็นคนละ 1 เรื่อง

3. หลังจากจัดบริการส่งเสริมการอ่านครบ 8 ครั้งแล้ว ในสัปดาห์สุดท้ายจึงนำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านชุดเดิมไปทดสอบหลังการทดลอง (Posttest) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

4. นำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนน ข้อใดถูกให้ 1 คะแนน ข้อใดผิดหรือไม่ตอบให้ 0

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำผลการสอบความสามารถในการอ่านก่อนการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมาเปรียบเทียบกัน โดยใช้ $t - test$ Independent Group

2. นำผลการสอบความสามารถในการอ่านหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมาเปรียบเทียบกัน โดยใช้ $t - test$ Independent Group เพื่อทดสอบสมมติฐาน

3. นำผลการสอบความสามารถในการอ่านก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองมาเปรียบเทียบกัน โดยใช้ $t - test$ Dependent Group เพื่อทดสอบสมมติฐาน

4. นำผลการสอบความสามารถในการอ่านก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุมมาเปรียบเทียบกัน โดยใช้ $t - test$ Dependent Group

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์แบบทดสอบ

การหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยคำนวณจากสูตร KR.20

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{\sigma_x^2} \right] \quad (\text{อนันต์ ศรีโสภกา 2525 : 70})$$

เมื่อ	r_{tt}	แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	n	แทน จำนวนข้อในแบบทดสอบ
	p	แทน สัดส่วนของผิดตอบถูกแต่ละข้อ
	q	แทน สัดส่วนของผิดตอบผิดแต่ละข้อ
	$\sum pq$	แทน ความแปรปรวนของข้อสอบแต่ละข้อ
	σ_x^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งหมด

2. การหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) โดยคำนวณจากสูตร

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n} \quad (\text{สุทธิ วัชรวิริยะ 2527 : 40})$$

เมื่อ	\bar{x}	แทน คะแนนเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน จำนวนนักเรียน

3. การหาค่าความแปรปรวน (Variance) โดยคำนวณจากสูตร

$$s^2 = \frac{n\sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)} \quad (\text{สุทธิ วัชรวิริยะ 2527 : 74})$$

เมื่อ	s^2	แทน ความแปรปรวน
	Σx	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	Σx^2	แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	n	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

4. การวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้ t - test Independent Group

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{S_p \sqrt{\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}}}$$

$$S_p = \sqrt{\frac{(n_1 - 1)s_1^2 + (n_2 - 1)s_2^2}{n_1 + n_2 - 2}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

(ข้อวิ้งศ์วิคณะ 2527 : 177)

เมื่อ	\bar{X}_1, \bar{X}_2	แทน คะแนนเฉลี่ยของแต่ละกลุ่ม
	s_1^2, s_2^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนนในแต่ละกลุ่ม
	n_1, n_2	แทน จำนวนนักเรียนในแต่ละกลุ่ม
	S_p^2	แทน ความแปรปรวนรวมของคะแนนทั้งสองกลุ่ม

5. การวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้ t - test Independent Group

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

$$df = \frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}\right)^2}{\frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1}\right)^2}{n_1 - 1} + \frac{\left(\frac{S_2^2}{n_2}\right)^2}{n_2 - 1}}$$

(ข้อเรี ว่างที่คะแนน 2527 : 179)

เมื่อ \bar{X}_1, \bar{X}_2 แทน คะแนนเฉลี่ยของแต่ละกลุ่ม
 S_1^2, S_2^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนในแต่ละกลุ่ม
 n_1, n_2 แทน จำนวนนักเรียนในแต่ละกลุ่ม

6. การวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยใช้ t - test Dependent Group

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n\sum D^2 - (\sum D)^2}{n - 1}}}$$

(ข้อเรี ว่างที่คะแนน 2527 : 201)

$$df = n - 1$$

เมื่อ D แทน ความแตกต่าง ระหว่างคะแนนแต่ละคู่
n แทน จำนวน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะเสนอตามลำดับดังนี้

1. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านก่อนการวิจัย วิธีการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
2. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านหลังการวิจัย วิธีการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
3. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านก่อนและหลังการวิจัย วิธีการอ่านของชุดทดลอง
4. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านก่อนและหลังการวิจัย วิธีการอ่านของชุดควบคุม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านก่อนการวิจัย วิธีการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
นำผลการทดสอบความสามารถในการอ่านก่อนการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมาเปรียบเทียบกัน ปรากฏผลดังนี้เสนอในตาราง 2

ตาราง 2 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านก่อนการวิจัย วิชา ส่งเสริมการอ่านของ
ห้องสมุด ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	n	\bar{X}	S^2	t
กลุ่มทดลอง	15	10.133	5.552	.075
กลุ่มควบคุม	15	10.200	6.314	

จากตาราง 2 แสดงว่าความสามารถในการอ่านก่อนการวิจัย วิชา ส่งเสริมการอ่าน
ของห้องสมุด ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
นั่นคือ ความสามารถในการอ่านก่อนการวิจัย วิชา ส่งเสริมการอ่าน ของห้องสมุดของกลุ่มตัวอย่าง
ทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านหลังการวิจัยวิธีการส่งเสริมการอ่านของ
ห้องสมุด ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

นำผลการทดสอบความสามารถในการอ่านหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและ
กลุ่มควบคุมมาเปรียบเทียบกัน ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านหลังการวิจัยวิธีการส่งเสริมการอ่านของ
ห้องสมุดระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	n	\bar{X}	S^2	t
กลุ่มทดลอง	15	13.800	10.743	2.507 ^{**}
กลุ่มควบคุม	15	11.067	7.067	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 แสดงว่าความสามารถในการอ่านหลังการวิจัยวิธีการส่งเสริมการอ่าน
ของห้องสมุด ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
นั่นคือ หลังการวิจัยวิธีการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดกลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่าน
สูงกว่ากลุ่มควบคุมซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 1

3. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านก่อนและหลังการจับบริการส่งเสริมการอ่าน
ของกลุ่มทดลอง

นำผลการทดสอบความสามารถในการอ่านก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง
มาเปรียบเทียบกัน ปรากฏผลดังเสนอในตาราง 4

ตาราง 4 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านก่อนและหลังการจับบริการส่งเสริมการอ่าน
ของกลุ่มทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	n	\bar{D}	S_D	t
กลุ่มทดลอง	15	3.667	2.410	5.692 ^{**}

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 แสดงว่าความสามารถในการอ่านก่อนและหลังการจับบริการส่งเสริม
การอ่านของกลุ่มทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ นักเรียนที่ได้รับ
บริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดมีความสามารถในการอ่านสูงขึ้นกว่าก่อนที่จะได้รับบริการ
ส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 2

4. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านก่อนและหลังการจักษุการส่งเสริมการอ่านของกลุ่มควบคุม

นำผลการทดสอบความสามารถในการอ่านก่อนและหลังการทดสอบของกลุ่มควบคุมมาเปรียบเทียบกัน ปรากฏผลดังนี้ในตาราง 5

ตาราง 5 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านก่อนและหลังการจักษุการส่งเสริมการอ่านของกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	n	\bar{D}	S_D	t
กลุ่มควบคุม	15	0.867	1.959	1.655

จากตาราง 5 แสดงว่าความสามารถในการอ่านก่อนและหลังการจักษุการส่งเสริมการอ่านของกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .10 นั่นคือ กลุ่มควบคุมซึ่งไม่ได้รับบริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดก็มีความสามารถในการอ่านสูงขึ้น

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนองาน

ความหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับและไม่ได้รับบริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับบริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดก่อนและหลังการทดลอง

วิธีการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2529 ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ จำนวน 30 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มทดลองจำนวน 15 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 15 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
 - 2.1 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านแบบปรนัย 4 ข้อเลือก จำนวน 25 ข้อ เพื่อใช้ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง โดยหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบแต่ละข้อมาวิเคราะห์ High-Low 27 Percent Group of Item Analysis ของ จง เด็ด ฟาน คัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า p อยู่ระหว่าง .20 - .80 และค่า r ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป และหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีสูตร $XR. - 20$ ของ คูเคอร์ ริชาร์ดสัน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .80

2.2 บริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด ผู้วิจัยได้จัดบริการส่งเสริมการอ่าน ซึ่งประกอบด้วย การเล่านิทาน การเล่าเรื่องหนังสือ การจัดนิทรรศการหนังสือพร้อม บรรณนิทัศน์ และการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ ให้แก่นักเรียนรวม 8 ครั้ง

2.3 หนังสือประเภทต่าง ๆ ซึ่งได้คัดเลือกแล้วตามหลักวิชาบรรณารักษศาสตร์ เหมาะสมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 55 ชื่อเรื่อง

3. วิธีดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

3.1 ก่อนการทดลองใช้เวลา 1 สัปดาห์ ในการทดสอบเพื่อหานักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านค่า และใช้เป็นคะแนนสอบก่อนการทดลอง

3.2 ผู้วิจัยจัดบริการส่งเสริมการอ่านให้กับกลุ่มทดลองด้วยตนเอง โดยจัด สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที เป็นเวลานาน 4 สัปดาห์ รวม 8 ครั้ง ตามจุดมุ่งหมายและวิธีการที่กำหนดไว้

3.3 หลังจากจัดบริการส่งเสริมการอ่านครบ 8 ครั้งแล้ว ในสัปดาห์สุดท้ายจึงนำ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านชุดเดิมไปทดสอบหลังการทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

3.4 นำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนน ข้อใดถูกให้ 1 คะแนน ข้อใดผิดหรือไม่ตอบ ให้ 0

4. การวิเคราะห์ข้อมูล กระจ่างดังนี้

4.1 นำผลการสอบความสามารถในการอ่านก่อนการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมมาเปรียบเทียบกัน โดยใช้ t - test Independent Group

4.2 นำผลการสอบความสามารถในการอ่านหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมมาเปรียบเทียบกัน โดยใช้ t - test Independent Group เพื่อทดสอบ สมมุติฐาน

4.3 นำผลการสอบความสามารถในการอ่านก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง มาเปรียบเทียบกัน โดยใช้ t - test Dependent Group เพื่อทดสอบสมมุติฐาน

4.4 นาผลการสอบความสามารถในการอ่านก่อนและหลังการทดลองของ กลุ่มควบคุมมาเปรียบเทียบกัน โดยใช้ t - test dependent Group

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับบริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดมีความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับบริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนที่ได้รับบริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดมีความสามารถในการอ่านสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

1. จากการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังจากการจับบริการส่งเสริมการอ่าน ปรากฏว่า กลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่านสูงกว่ากลุ่มควบคุม โดยที่ก่อนการทดลองทั้งสองกลุ่มมีความสามารถในการอ่านเท่าเทียมกัน แสดงให้เห็นว่าการจับบริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดมีส่วนช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจาก

1.1 การจับบริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดทำให้นักเรียนเกิดความสนใจและกระตือรือร้นอยากอ่านหนังสือมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มัลลิกา เอี่ยมละออ (มัลลิกา เอี่ยมละออ 2526 . ง-จ) และ อนามบา (Anamba. 1979 : 64-71)

1.2 การจับบริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดทำให้นักเรียนได้มีโอกาสรู้จักหนังสือมากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนสามารถตัดสินใจเลือกเรื่องที่ตรงกับความสนใจ และความต้องการของตนเองได้เป็นอย่างดี ดังที่ แบรเดอร์ (Bracder 1984 . 211-215) ลอร์สัน (Lawson 1984 3338-A) และ โกลเดน (Golden. 1983 : 1614-A) ได้ทำการวิจัยไว้

1.3 การจับ วิการส่ง เสริมการอ่านของห้องสมุดทำให้ักเรียนไ้มีโอกาสแสดง
 กวา สามารถ มีความเชื่อมั่นในตนเองและกล้าแสดงออกบ้างมีเหตุผลโดยการเล่านิทาน
 เล่าเรื่องหนังสือ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือไปเพื่อนั่ง (สมใจ พุทธเบญจพจน์
 2528 : 51)

1.4 การจับ วิการส่ง เสริมการอ่านของห้องสมุดทำให้ักเรียนได้แลกเปลี่ยน
 ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เป็นเหตุใ้ักเรียนมีความสนใจในการอ่านเพิ่มขึ้น
 (สมใจ พุทธเบญจพจน์ 2528 : 51)

1.5 การจับ วิการส่ง เสริมการอ่านของห้องสมุดทำให้ักเรียนเกิดความ
 สนุกสนาน เป็นการสร้างเจตคติที่ดีต่อการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยูพา แสงทอง
 (ยูพา แสงทอง 2527 . 68-72) และ แพร่เกอร์ (Braeder. 1984 : 211-215)

2. จากผลการทดลองจับ วิการส่ง เสริมการอ่านของห้องสมุดใ้แก่นัก เรียนระดับชั้น
 ประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความสามารถในการอ่านตา พบว่าักเรียนที่ไ้รับ วิการส่ง เสริม
 การอ่านของห้องสมุดไ้ความสามารถในการอ่านสูงขึ้นเป็นอย่างมาก จะเห็นไ้จากความ
 แตกต่างของคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบความสามารถในการอ่านก่อนการทดลองและหลัง
 การทดลอง แสดงใ้เห็นว่าการจับ วิการส่ง เสริมการอ่านของห้องสมุดจะช่วยเพิ่มความ
 สามารถในการอ่านของักเรียนใ้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนักเรียนในกลุ่มควบคุมซึ่งไม่ไ้
 รับ วิการส่ง เสริมการอ่านของห้องสมุดไ้ความสามารถในการอ่านสูงขึ้นบ้าง ทั้งนี้อาจจะ
 เนื่องจากการเรียนรูใ้ในห้อง เรียนนั้นมีส่วนช่วยทำใ้ักเรียนไ้มีความสามารถในการอ่านเพิ่มขึ้น
 ไ้เช่นกัน แต่การจับ วิการส่ง เสริมการอ่านของห้องสมุดช่วยใ้ักเรียนไ้มีความสามารถใน
 การอ่านเพิ่มขึ้นมากกว่าการเรียนใ้ในห้อง เรียนเพียงอย่างเดียว โดยจะเห็นไ้จากการ
 เปรียบ เทียบความสามารถในการอ่านก่อนและหลังการทดลองของทั้งสองกลุ่ม คะแนนเฉลี่ย
 ของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลองมีความแตกต่างใ้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01
 ส่วนคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลองมีความแตกต่างใ้กันอย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติที่ .10

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าภารกิจบริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดจะทำให้นักเรียนเกิด ความคุ้นตัวและกระตือรือร้นในการอ่าน รวมทั้งใฝ่อ่านหนังสือมากขึ้น ซึ่งจะเป็นผลดีต่อ นักเรียนคือจะช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านได้ เพราะการอ่านเป็นเรื่องของทักษะ เบื้องอกับการฝึกฝนย่อมหาไถ่คือขึ้น ยิ่งอ่านมากก็ยิ่งมีความสามารถสูงขึ้น จากภารกิจบริการ ส่งเสริมการอ่านทั้ง 8 ครั้ง นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี มีการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน มุ่งจะส่งออกไปถึงความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง บรรณารักษ์กับนักเรียน ทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน จะมีความสนใจในการอ่าน มากขึ้น รวมทั้งมีความสามารถในการอ่านสูงขึ้นด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะกิจกรรมที่อาจจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา และการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารโรงเรียน

1. ควรกระตุ้นและส่งเสริมให้บรรณารักษ์บริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด ใ้กับนักเรียน
2. จัดสรรงบประมาณให้สามารถจัดซื้อวัสดุห้องสมุดเพื่อนำมาใช้บริการอย่างเพียงพอ แก่ความต้องการของนักเรียน

ข้อเสนอแนะต่อบรรณารักษ์

1. ควรบริการส่งเสริมการอ่านใ้กับนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ
2. ควรร่วมมือกับครู อาจารย์ ในโรงเรียน จัดหาวัสดุห้องสมุดหลาย ๆ ประเภท และวางแผนการบริการส่งเสริมการอ่านใ้แก่นักเรียนในรูปแบบต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับ หลักสูตรการเรียนการสอน

3. สร้างบรรยากาศที่ดีในห้องสมุดใ้กับนักเรียนรู้สึกว่ห้องสมุดเป็นแหล่งการอ่านและ การศึกษาค้นคว้าที่สำคัญ

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษา

1. ควรมีการศึกษาร่วมเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและเจตคติของนักเรียนที่ได้รับและไม่ได้รับบริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดในระดั้มชั้นอื่น ๆ
2. ควรมีการศึกษาร่วมเปรียบเทียบรูปแบบของบริการส่งเสริมการอ่านที่จะมีผลต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียนในระดับต่าง ๆ
3. ควรมีการศึกษาร่วมเปรียบเทียบว่ารูปแบบของการจัดบริการส่งเสริมการอ่านชนิดใดที่นักเรียนชอบ

น ๓ ๓๓๓๓๓๓

๐

๘

๑

๗

บรรณานุกรม

- กุลรัสมิ์ ภูมิมาศ และ ดวงเนตร เบี้ยวไข่มุข บริการและกิจกรรมของห้องสมุด ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ วิทยาลัยครูจันทระเกษม 2521, 44 หน้า
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน จิตวิทยาการอ่าน ไทยวัฒนาพานิช 2525, 144 หน้า
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ การทำหนังสือสำหรับเด็ก พิมพ์ครั้งที่ 4 บุรพาสาส์ 2527,
271 หน้า
- ชวาล แพทย์กุล เทคนิคการวิจัย พิมพ์ครั้งที่ 5 วัฒนาพานิช 2516, 434 หน้า
- ชุตีมา สัจจามันท์ "การส่งเสริมการอ่านแก่เด็ก" ประชาศึกษา 34 . 8 - 15 พฤศจิกายน
2525
- ชูศรี วงศ์วิเศษ เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย พิมพ์ครั้งที่ 3 คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2527, 370 หน้า
- _____ แบบแผนการทดลองและสถิติ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2525, 309 หน้า อิศำเนา
- ณรงค์ ทองปาน การสร้างหนังสือสำหรับเด็ก พิมพ์ครั้งที่ 2 ภาคพัฒนาคำราและเอกสาร
วิชาการ หน่วยงานพิเศษ กรมการฝึกหัดครู 2526, 173 หน้า
- ทวีป อภิลิทธิ์ "การอ่านออกเขียนได้ จุดเริ่มต้นของการพัฒนาคุณภาพชีวิต" การศึกษา
นอกโรงเรียน 4 : 53 - 56 ตุลาคม - พฤศจิกายน 2526
- ธาศาศักดิ์ วชิรปรัชญาพจน์ บริการของห้องสมุด ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน 2519, 70 หน้า
- ประทีป แสงเปี่ยมสุข สภาพการรู้หนังสือของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาภาคใต้ วิทยานิพนธ์ ค.ม.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2526, 144 หน้า อิศำเนา
- พวา พันธุ์เมฆา ห้องสมุดโรงเรียนทฤษฎีและปฏิบัติ พิมพ์ครั้งที่ 2 ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2528, 266 หน้า

พัชนี ศรีศุภานุรักษ์ และ วาวแวว โรงสะอาด การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษทั่วไประหว่างนักศึกษาชั้นปีที่ 2 คณะอักษรศาสตร์และคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม, มหาวิทยาลัยศิลปากร 2524, 143 หน้า อักสำเนา พิมพ์ อุษย์เลิศ การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่เรียนโดยการใช้แบบฝึกกับไม่ใช่แบบฝึก วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2526, 190 หน้า อักสำเนา

มัลลิกา เข้มมละออ ผลการเล่าเรื่องหนังสือต่ออัตราการเรียนรู้หนังสือในห้องสมุดโรงเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนอนุบาลสามเสน วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2526, 93 หน้า อักสำเนา

แมนมาศ ชาลิต "ถ้าเราอ่านหนังสือ" ในสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ครั้งที่ 14 หน้า 22 - 28 สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย 2528

ยุพา แสงทอง การศึกษาเปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านและพฤติกรรมการอ่านของคณงานในโรงงานอุตสาหกรรม โดยการให้และไม่ให้การแนะนำการอ่าน วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2527, 143 หน้า อักสำเนา

ัญจน อินทรกาแหง, คุณ การใช้ห้องสมุด หส 011 วัฒนาพานิช 2520, 244 หน้า

----- การบริหารงานห้องสมุดโรงเรียน มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2517, 135 หน้า

----- วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น ควงกมล 2517, 125 หน้า

ัญจน อินทรกาแหง, คุณ สมพันธ์ เลชะพันธ์ และ ประทีป วาทิกทินกร การอ่านและพิจารณาหนังสือ (ท 021) พิมพ์ครั้งที่ 5 อักษรเจริญทัศน์ 2524, 208 หน้า

รัตนทิพย์ เอื้อชัยสิทธิ์ ความสนใจในการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา เขตการศึกษา 7 วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2524, 95 หน้า อักสำเนา

วามี่ รูปานวงศ์ถ่านติ กิจกรรมห้องสมุด โอเคียนสโตร์ 2521, 114 หน้า

- ศิริกาญจน์ โกลุมภ์ "การสอนอ่านในชั้นประถมศึกษา" ประชาบาล 11 : 21 - 24
ตุลาคม 2521
- สนธิ ตั้งทวี การอ่าน : วิชาภาษาไทย 211 โอเคียนส์ไตร์ 2526, 185 หน้า
- สมใจ พุทธเบญจพวน การศึกษาผลของการส่งเสริมการอ่านที่มีต่อความสนใจในการอ่านและ
การใช้ห้องสมุดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปริญญาโท ศึกษาศาสตร์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2528, 116 หน้า อัครสำเนา
- สามัญศึกษา, กรม กองการประถมศึกษา รายงานการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถใน
การอ่านและการศึกษาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 โรงพิมพ์พระพรหม
2523, 96 หน้า
- ลีทชา พิณจิวกล และ ทิพย์สุนทร นาคชน แบบเรียนการอ่านและพิจารณาหนังสือ
วัฒนาพานิช 2520, 195 หน้า
- สุชุม เฉลยทวีพย์ การส่งเสริมการอ่าน ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรี
วิทยาลัยกรรม 2529, 330 หน้า
- สุจวิศ เพ็ชรชอบ และ สายใจ อินทร์พรหม วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา
ไทยวัฒนาพานิช 2523, 277 หน้า
- สุจินต์ พนาปวุฒิกุล "คุณค่าของการอ่าน" จันทร์เกษม 186 : 31 - 32 กันยายน -
ตุลาคม 2528
- สุนทร แก้วลาย การส่งเสริมการอ่านเพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและการเรียนด้วยตนเอง
ซึ่งอาจารย์และบรรณารักษะจัดให้แก่ศึกษาในวิทยาลัยครู ปริญญาโท ศึกษาศาสตร์ ศศ.ม. วิทยาลัย
วิชาการศึกษา ประสานมิตร 2512, 249 หน้า อัครสำเนา
- อนันต์ ศรีไธภา การวัดผลการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 3 ไทยวัฒนาพานิช 2525, 326 หน้า
- อรศรี ศรีคารา ความสนใจในการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาเขตการศึกษา 5
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2524, 118 หน้า อัครสำเนา

- Allen, J.P.B. and H.G. Widdowon. English in Physical Science. London, Oxford University Press, 1974. 144 p.
- Anamba, Nwagobi. "How to Promote Reading Habit in Child," Imo States School Libraries Association Bulletin. 8 : 64 - 71, August, 1979.
- Braeder, Darlene. "Booktalking . a Survey of Student Reaction," Canadian Library Journal. 41 . 211 - 215, August, 1984.
- Chapman, L. John and Pam Czerniewsha. Reading from Process to Practice. London, Routledge & Kegan Paul, 1978. 457 p.
- Fan, Chung Teh. Item Analysis Table Educational Testing Service. Princeton, New Jersey, Educational Testing Service, 1952. 32 p.
- James, Drucilla. "Promoting Voluntary Reading," The School Library. 26 : 118 - 122, June, 1978.
- Lawson, Mary Ann. "The Effects of Placement and Advertisement of Books on the Amount and Nature of Reading Done by Fourth - Grade Students," Dissertation Abstracts. 44 : 3338 - A, May, 1984.
- Pilgrim, Geneva Hanna and Mariana K. McAllister. Books, Young People, and Reading Guidance. 2 nd. ed., New York, Harper & Row, 1968. 241 p.
- Raygor, Acton L. Reading for Significant. New York, McGraw - Hill, 1970. 165 p.

ကဏ္ဍ

ภาคผนวก ก

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน

ตารางแสดงค่าความยากง่ายและความน่าจะเป็นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน

ตารางแสดงคะแนนความสามารถในการอ่านก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

ตารางแสดงคะแนนความสามารถในการอ่านก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน

จงอ่านข้อความที่กำหนดให้แล้วตอบคำถามโดยเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว แล้วทำเครื่องหมายกากบาท \times บนตัวอักษรหน้าข้อความที่เลือกลงในกระดาษคำตอบ

อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1

บ้านเมืองเขียวขงูม	ชุมชนสะอาด	ชนในชาติสุขใจ	ประเทศไทยรุ่งเรือง
--------------------	------------	---------------	--------------------

1. บ้านเมืองที่กล่าวถึงนี้มีลักษณะอย่างไร

- | | |
|---------------------|---------------------|
| ก. ประชาชนมีความสุข | ข. บ้านเมืองทันสมัย |
| ค. สะอาดร่มรื่น | ง. ประชาชนมีระเบียบ |

อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 2 - 3

รถบรรทุก	รถแท็กซี่	รถสามล้อเครื่อง	รถส่วนตัว	เลนจวกเฉี่ยวเบี่ยงซ้ายขวา
ทัศน้า	จอกคิหลัง	ล้วนแต่เป็นสาเหตุอันตราย	คุกคามสวัสดิภาพของประชาชน	

2. สวัสดิภาพของประชาชนหมายถึงอะไร

- | | |
|----------------|-----------|
| ก. ความปลอดภัย | ข. ชีวิต |
| ค. ความสุข | ง. สุขภาพ |

3. ซอใจเป็นสาเหตุให้เกิดอันตราย

- | | |
|--------------------|-------------------|
| ก. ขั้ซิกแซก | ข. ขั้รถเสียวโค้ง |
| ค. ขั้ซิก รถบรรทุก | ง. ถูกทุกข้อ |

อ่านข้อความแล้วตอบคำถามข้อ 4 - 6

"เหมม ! ชาวตมของแม่หนูอ รอยจริง ๆ ฉนไม่เคยกินข้าวมากอย่างนี้เลย ที่บ้านฉนก็มีแต่ไม่เคยลุกใจ ทั้งปลาเค็มปิ้งก็หอมไม่เค็มมาก"

4. ศากล่าวนี้ควรจะกลาว ณ ที่ใด

ก. ไร่

ข. บ้าน

ค. ตลาด

ง. โรงเรียน

5. ผู้พูดกับผู้ฟังแตกต่างกันในเรื่องใด

ก. เพศ

ข. รสนิยม

ค. ความเป็นอยู่

ง. อายุ

6. ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องใด

ก. รัชชาติอาหาร

ข. การปรุงอาหารให้อร่อย

ค. การกินอาหาร

ง. ถูกทุกข้อ

อ่านข้อความมาแล้วตอบคำถามข้อ 7 - 8

การแข่งขันกีฬาที่ดี ผู้เข้าแข่งขันจะกองมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ก็ไม่เห็นแก่ตัวฝ่ายเดียว
 ต้องรู้จักเห็นใจผู้อื่นด้วย ถ้าฝึกใจได้แบบนี้ ทั้งผู้แพ้และผู้ชนะ ก็ยอมสบายใจ
 ไม่เคียดกรอนทั้งตัวเองและผู้อื่น

7. ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องใด

ก. หลักเกณฑ์การเล่นกีฬา

ข. นักกีฬาที่ดี

ค. การแข่งขันกีฬา

ง. จุดมุ่งหมายของการแข่งขันกีฬา

8. การแข่งขันกีฬา มีขึ้นเพื่ออะไร

ก. ฝึกความทรหด

ข. ฝึกความเข้มแข็ง

ค. ฝึกให้รู้จักเสียสละ

ง. ฝึกให้รู้จักเสียสละ

อ่านข้อความแล้วตอบคำถามข้อ 9

ทุก ๆ วันสิงโตจะโผล่หน้าออกมาหน้าถ้ำ ส่งเสียงครารวมคังก็ก้อง เพื่อแสดงให้สัตว์ต่าง ๆ เห็นเขี้ยวอันคมขาวแข็งแรง สัตว์ต่าง ๆ มีความเกรงกลัวเป็นอันมาก ทุกครั้งที่สิงโตโผล่ออกมาครารวมก็ต้องหาอาหารมาให้ และต่างก็ประสบความสำเร็จในการจับเปลี่ยนเวรที่จะจับอาหารมาให้สิงโต

9. สัตว์ต่าง ๆ กลัวสิงโตมาก ความรู้สึกนี้คล้ายกับข้อใด

ก. หนูกกลัวแมว

ข. โจรกลัวตำรวจ

ค. ศิษย์กลัวครู

ง. ลูกกลัวแม่

อ่านข้อความแล้วตอบคำถามข้อ 13 - 14

นางกวางตัวหนึ่งในฝูงของพญากวางคา ถึงคราวจะต้องถูกฆ่าในวันรุ่งขึ้น ขณะนั้นนางกวางทองแก่ใกล้จะถึงกำหนดคลอดอยู่แล้ว นางนึกสงสารลูกในท้องที่จะต้องเสียชีวิตพร้อมกับแม่อีกแต่ยังไม่เกิด นางจึงไปขอร้องพญากวางคา ขอผ่อนผันเพียงรอให้นางคลอดลูกและเลี้ยงลูกให้แข็งแรงเสียก่อน แล้วนางยินดีจะให้ชีวิตของนาง แต่พญากวางคาไม่ยอมผ่อนผันให้ ในบรรดาเพื่อนกวางของนางก็ไม่มีตัวใดยอมเสียชีวิตแทนนาง นางกวางไม่รู้จะหันหน้าไปพึ่งใครอีกแล้ว นึกขึ้นมาได้ถึงพญากวางทอง ถึงแม่พญากวางทองจะไม่ใช่วีรพญาของนางก็จริง แต่ก็ไ้ทราบว่พญากวางทองเป็นหัวหน้าที่มีใจเต็มเปี่ยมไปด้วยความเมตตากรุณา นางจึงไปหาพญากวางทอง

13. ผอนผัน มีความหมายตรงกันข้ามกับข้อใด

- | | |
|-------------|-------------|
| ก. เลื่อนไป | ข. ผอนปรน |
| ค. เร่งรัด | ง. เฉื่อยชา |

14. เหตุใดนางกวางจึงกลัวถูกฆ่า

- | | |
|--------------------------|--------------|
| ก. ถึงเวรทองถูกฆ่า | ข. สงสารลูก |
| ค. ใกล้จะถึงกำหนดคลอดลูก | ง. ถูกทุกข้อ |

อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 15

แกวเอยแกว	แจวแจวเจรวา
มันรภาษา	พุดตามคนสอน
เจาของพุดเพราะ	แกวเกาะจับคอน
อุดสาหวาวอน	พุดเพราะตามไป
แกวเอยแกว	แจวแจวเสียดา
มันรภาษา	รองดาเป็นไฟ
เจาของควาเกง	แกวเบงเหลือใจ
ขึ้นท่าไม้ไค่น	ยายหนาเขาเอย

15. อะไรเป็นสาเหตุให้นักแกวพุดคาคา

ก. โกรธจัด

ข. ถูกรังแก

ค. โทนคากอน

ง. ทาตามเจาของ

อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 16 - 17

นานมาแล้วมีหนูตัวหนึ่ง เห็นพระอาทิตย์มีแสงแรงกล้า สามารถส่องแสงที่ร้อนแรงไปหลายสิ่งต่าง ๆ ได้ หนูจึงคิดว่าพระอาทิตย์มีฤทธิ์มากก็อยากเป็นพระอาทิตย์บ้าง จึงไปขอพรจากพระอิศวร พระอิศวรก็ประทานพรให้ ครั้นหนูได้เป็นพระอาทิตย์แล้วก็ส่องแสงแรงกล้าไปหาความเดือดร้อนให้แก่โลก จนเมฆต้องมาบดบังแสงไว้ พระอาทิตย์เอาชนะไม่ได้จึงไปทูลพระอิศวรขอเป็นเมฆ พระอิศวรก็ประทานให้ พอได้เป็นเมฆหนูก็น้อยใจไปทักใหญ่ จนลมมาพัดเอาเมฆและฝนปลิวไป เมฆหนูก็นอนหลับไม่ได้จึงไปทูลพระอิศวรขอเป็นลม พระอิศวรก็ประทานให้ พอได้เป็นลมหนูก็นอนหลับไม่ได้จึงไปทูลพระอิศวรขอเป็นจอมปลวก แต่ไม่สามารถพัดให้จอมปลวกพังลงได้ จึงไปทูลพระอิศวรขอเป็นจอมปลวก พระอิศวรก็ประทานให้ พอเป็นจอมปลวกก็ถูกควายฉีกพังลง หนูจึงไปทูลพระอิศวรขอเป็นควาย พระอิศวรก็ประทานให้ ครั้นได้เป็นควายก็ถูกหนูกัด ควายไล่ชีวิตก็ชีวิตไม่ถูก เพราะหนูตัวเล็กและว่องไวกว่า จึงไปทูลพระอิศวรขอเป็นหนูตามเดิม

16. หนูจึงไปขอพรจากพระอิศวร ขอพรแปลว่าอะไร
- ขอให้พระอิศวรบันดาลให้หนูกะไรก็ได้สมปรารถนา
 - ขอให้พระอิศวรให้ในสิ่งที่คนประสงค์
 - ขอให้พระอิศวรหาให้หนูนานามากที่สุด
 - ถูกทุกข้อ
17. เพราะอะไรหนูจึงอยากเป็นนั่นเป็นนี่
- เพราะอยากให้ใคร ๆ ยกย่องตนเอง
 - เพราะอยากให้ใคร ๆ เห็นว่าตนดี
 - เพราะอยากให้ใคร ๆ เคารพนับถือ
 - เพราะอยากให้ใคร ๆ เกรงกลัว

อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 18 - 22

ทุกวันนี้จะเห็นได้ว่าอาหารเสริมจากพวกนมจะมีราคาสูงขึ้นอยู่เสมอ ทำให้คิดว่าเราน่าจะ
มาคัมนานนมถั่วเหลืองซึ่งมีราคาถูกกันดีกว่า นมถั่วเหลือง 1 แก้ว จะให้โปรตีนประมาณ
5 กรัม ใกล้เคียงกับไข่ 1 ฟอง ใช้เป็นอาหารเสริมได้ก็สำหรับเด็ก หญิงมีครรภ์ หรือ
หญิงที่ใกล้คลอด และคนสูงอายุ โดยเฉพาะเหมาะสำหรับเด็กหรือผู้ใหญ่ที่เป็นโรค
ท้องเสีย หรือเพิ่งหายจากเจ็บป่วยและคัมนมวัวไม่ได้ ให้นมถั่วเหลืองแทนก็มีประโยชน์
มาก นมถั่วเหลืองคัมนมวัว ร้อนและเย็นถ้าไม่เก็บไว้นานเกิน 24 ชั่วโมง และในการ
ทานนมถั่วเหลืองจะมีกากหรือเนื้อถั่วเหลืองอยู่ อยาตั้งเพราะเนื้อถั่วเหลืองมีคุณค่าทาง
อาหาร ถ้าทานไปผสมในอาหารคาวหวานจะทำให้ไม่เสียของและได้คุณค่าทางอาหารด้วย
เช่น ไรย์สมันในหมี่กะทิ เต้าเจี้ยวหลน ทอดมัน ซาลาเปา ขนมหม้อแกง ถั่วกวน
 เป็นต้น

18. คำว่า "อาหารเสริม" มีความหมายใกล้เคียงกับข้อใด
 - ก. อาหารพิเศษ
 - ข. อาหารที่กินเพิ่มเติม
 - ค. อาหารสำหรับเด็ก
 - ง. อาหารที่เป็นนม
19. นานนมถั่วเหลือง 1 แก้ว มีโปรตีนเท่ากับอาหารในข้อใด
 - ก. นมวัว 1 แก้ว
 - ข. ไข่ 1 ฟอง
 - ค. ไข่ 1 ฟอง
 - ง. ข้อ ก และ ค ถูก
20. ข้อที่สำคัญของนมถั่วเหลืองคืออะไร
 - ก. ให้ประโยชน์มากกว่านมวัว
 - ข. มีกากเหลือไว้ทำขนมกินได้
 - ค. คัมนมวัว ร้อนและเย็น
 - ง. ราคาถูก
21. ควรทิ้งข้อใดต่อไปนี้
 - ก. วันนคัมนมหรือยัง
 - ข. มาคัมนมถั่วเหลืองกันเถอะ
 - ค. ประโยชน์ของกากนมถั่วเหลือง
 - ง. ขนมอร่อยจากถั่วเหลือง
22. จากข้อความนี้สรุปใจความสำคัญได้ควาอย่างไร
 - ก. นมถั่วเหลืองเป็นอาหารเสริมที่มีประโยชน์และราคาถูก
 - ข. ถั่วเหลืองสามารถนำไปทำอาหารได้หลายชนิด
 - ค. นมเป็นอาหารเสริมสำหรับทุกเพศและทุกวัย
 - ง. ถั่วเหลืองให้คุณค่าทางอาหารเทียบเท่ากับเนื้อสัตว์

อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 23 - 25

มีกานั้วเมียคนหนึ่งอาศัยอยู่บนต้นไม้ วันหนึ่งแมงกาก็วางไข่ไว้หลายฟอง เมื่อแมงกาและพอกาบिनออกไปหาอาหาร กลับมาก็พบว่าไข่หายไปหมด เพราะมีงูตัวหนึ่งอาศัยอยู่ในโพรงไม้ มันเลื้อยขึ้นไปขโมยไข่กามากิน หลังจากนั้นแมงกาก็วางไข่ใหม่อีก แต่เมื่อแมงกาพอกาบिनจากรังไปงูก็เลื้อยขึ้นมาขโมยไข่กินอีก พอกาแมงกาเสียใจมาก มันจึงขอให้หมาไนเพื่อนของมันช่วย หมาไนนั่งคิดอยู่ครู่หนึ่ง แล้วพูดว่า "จงบินไปยังเมืองโฌมไปที่ห้องสรงในพระราชวัง พระธิดาพระราชมาอาบนำที่นั่นทุกวัน พระนางต้องถอดเครื่องประดับออกก่อนเสมอ เพื่อนจงคาบเครื่องประดับของพระนางบินกลับมาที่ต้นไม้ คอยให้ทหารของพระราชารับ เห็นแล้วคอยทิ้งลงไปในรู ทุกอย่างก็จะเรียบร้อย"

กานั้วเมียทำตามที่เขาบอกให้ทำทุกประการ มันคาบกาไล่มือของพระธิดาบินขึ้นมา พระนางเห็นดังนั้นก็ร้องไห้คนช่วย ทหารของพระราชารับตามกาทั้งสองไปและทันเห็นกาหย่อนกาไลลงในรู ทหารของพระราชาก็ตามมาแล้วช่วยกันไล่งูออกมา งูหนีออกมาแล้วเลื้อยเข้าป่าไป ทหารของพระราชาก็เก็บกาไลกลับไป นับตั้งแต่นั้นมางูก็ไม่กล้ากลับมาที่นั่นอีก กานั้วเมียก็ใจมาก ไข่ของมันก็ปลอดภัย และพอกาแมงกาก็อยู่กับลูกน้อยของมันอย่างมีความสุข

23. ใครเป็นผู้ฉลาดที่สุด

- | | |
|--------------------|------------|
| ก. กา | ข. หมาไน |
| ค. ทหารของพระราชาร | ง. พระธิดา |

24. เพราะเหตุใดงูจึงต้องหนีไปหาที่อยู่ใหม่

- | | |
|-------------------------|---------------------------|
| ก. กลัวว่าจะมาเอาไข่กิน | ข. กลัวทหารจะมาเอากาไลคืน |
| ค. กลัวพระราชาร | ง. กลัวทหารจะมาหารายตนเอง |

25. ห้องสรงหมายถึงอะไร

- | | |
|---------------|----------------|
| ก. ห้องนา | ข. ห้องแต่งตัว |
| ค. ห้องพระโอร | ง. ห้องรับแขก |

ตาราง 6 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ
วัดความสามารถในการอ่าน

ข้อ	p	r
1	.45	.51
2	.67	.84
3	.24	.39
4	.45	.31
5	.60	.21
6	.61	.42
7	.67	.55
8	.50	.40
9	.45	.31
10	.50	.20
11	.61	.42
12	.39	.42
13	.62	.62
14	.24	.39
15	.72	.48
16	.61	.42
17	.72	.48
18	.72	.80
19	.72	.48
20	.43	.69
21	.72	.48
22	.50	.77
23	.72	.48
24	.76	.39
25	.76	.39

ตาราง 7 แสดงคะแนนความสามารถในการอ่านก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	5	7
2	5	7
3	3	15
4	10	16
5	10	15
6	10	17
7	11	15
8	11	15
9	11	18
10	11	13
11	12	14
12	12	13
13	12	17
14	12	13
15	12	14

ตาราง ๖ แสดงคะแนนความพึงพอใจในการอ่านก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มควบคุม

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	4	8
2	6	7
3	7	6
4	10	9
5	10	12
๐	11	15
7	11	12
8	11	13
9	11	14
10	12	13
11	12	12
12	12	13
13	12	11
14	12	9
15	12	12

ภาคผนวก ข

แผนการจั้บรึการ รส่ง เสริมกา รอ่านของ หองสมุด

แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 การเล่านิทาน

ครั้งที่ 1 วันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2529 เวลา 8:00 – 8:40 น.

ครั้งที่ 2 วันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2529 เวลา 8:00 – 8:40 น.

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวละครในนิทานได้
2. นักเรียนขอยืมหนังสือนิทานไปอ่านอย่างน้อยคนละ 1 เล่ม
3. นักเรียนสามารถเล่านิทานที่ตนเองได้แล้วให้ฟังได้คนละ 1 เรื่อง

หนังสือ

นิทานที่ผวิจิตนำมาเล่า 2 ชื่อเรื่อง

นิทานที่นำมาให้นักเรียนขอยืมไปอ่าน 20 ชื่อเรื่อง

การเล่านิทานครั้งที่ 1

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายกลุ่มทดลองเข้าสู่กิจกรรมและกล่าวแนะนำตัว
2. ผู้วิจัยสนทนากับกลุ่มทดลอง โดยถามเกี่ยวกับประเภทของหนังสือที่นักเรียนชอบอ่าน ชอบอ่านหนังสือนิทานหรือไม่ และบอกให้ทราบว่าขณะนี้ห้องสมุดมีหนังสือนิทานที่แปลมาจากภาษาญี่ปุ่นซึ่งจะนำมาเล่าให้ฟัง
3. ผู้วิจัยเล่านิทาน เรื่องงูค่อมเป็นบุญไปรมณี พร้อมกับเปิดหนังสือให้นักเรียนดูประกอบความ

นิทานเรื่องนี้เป็น เรื่องของหมื่นชื่อค่อมที่พยายามแก้ช้จักษุยานจนประสบความสำเร็จแล้วไปทำงานเป็นบุญไปรมณี ในขณะที่นำจดหมายไปส่งตามที่ต่าง ๆ งูค่อมก็ได้พบกับคุณยาย

คนหนึ่งจึงจะมากงยรรับจดหมายจากหลานสาวชื่อฮาเนโกะทุกวัน แต่คุณยายก็ไม่เคยได้รับจดหมายเลย คงเพราะรู้สึกสงสารคุณยายมากจึงเขียนจดหมายแทนฮาเนโกะ แล้วนำไปส่งให้คุณยายทุกวัน ตอนกลางวันหนึ่ง ขณะที่ลุงคุณะกำลังจะนำจดหมายมาให้คุณยาย คุณลุงก็เผลอพบกับฮาเนโกะที่มาเยี่ยมคุณยาย คุณยายก็ทักท้วงขอคุณลุงช่วยเขียนจดหมายมาส่งได้ทุกวัน ซึ่งคุณยายรู้อะไรมาตั้งแต่แรกแล้ว

4. เมื่อเลาขแล้ว ผู้วิจัยกัถามให้นักเรียนตอบ

4.1 นักเรียนคิดว่าลุงคุณะมีนิสัยอย่างไร

4.2 ให้นักเรียนตั้งชื่อเรื่องนิทานเรื่องนี้

5. ผู้วิจัยอกให้นักเรียนทรวานิทานเกี่ยวกับลุงคุณะมีทั้งหมด 4 เรื่อง ถ้านักเรียนสนใจอยากอ่านเล่มไหนก็ขอยืมไปอ่านได้

6. ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองเล่านิทานที่เคยอ่านให้เพื่อนฟัง ถายังเล่าไม่ได้อีกให้เตรียมตัวเล่าในครั้งต่อไป

7. ผู้วิจัยนำหนังสือนิทานเรื่องอื่น ๆ จำนวน 20 ชื่อเรื่อง มาให้นักเรียนเลือกเพื่อจะยืมไปอ่าน ถ้าอ่านจบแล้วให้นำมาคืนและยืมเล่มใหม่ได้ แล้วให้นักเรียนเตรียมนิทานมาเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังในชั่วโมงต่อไปจนล 1 เรื่อง

การเล่านิทานครั้งที่ 2

1. ผู้วิจัยถามนักเรียนว่าใครเป็นทานไปอ่านกันจนละก็เล่ม แล้วบอกให้นักเรียนลองจับฉลากดูว่าในเวลา 1 เดือน นักเรียนได้อ่านหนังสือไปกี่เล่ม

2. ผู้วิจัยให้นักเรียนออกมาเล่านิทานที่ได้อ่านแล้วให้เพื่อนฟังคนละ 1 เรื่อง โดยนำหนังสือมาแสดงให้เพื่อนดูด้วย

3. ผู้วิจัยเล่านิทานเรื่องกระต่ายจอมโวให้นักเรียนฟัง โดยเล่าถึงตอนที่กระต่ายจอมโวออกไปอีก 7 วันจึงจะเป็นก้นกาลไท้

เป็น เรื่อง ของกระต่ายจอมโวตัวหนึ่งนอนหลับอยู่ใต้คนตาบอดที่สูงสุดในป่า เมื่อลูมจั้งแรงจนลูกตาหล่นลงมา กระต่ายจึงเกิดความคิดว่าจะหลอกสัตว์ทั้งหลายในป่าว่าตนสามารถเป็นก้นกาลไท้เก่งกว่าลิง กระต่ายเริ่มไปคุยอวดหมี หมีก็หลงเชื่อ และหมียังได้ไปคุยให้สัตว์อื่น ๆ ฟังว่ากระต่าย

เก่งเพียงไร พวกสัตว์ทั้งหลายจึงบาหากระคายและจะให้ระกายพิสูจน์ความจริง ระกาย
 ขอผลัดไปอีก 7 วันจึงจะเป็นต้นกาลใหม่ สิ่งใดใดซึ่งระกายว่าถากระคายทุกปกคนจะจับ ระกาย
 มากก็เป็เวลาดาร ระกายกลัวใจมากและโทษว่าเป็นนางผกของหนี หนีจึงพยายามสอนให้
 ระกายเป็นต้นกาลทุกวัน แต่ระกายก็เป็นต้นกาลไม่สำเร็จ และต้องได้รับความทุกข์ทรมานอยู่เรื่อย
 จนในที่สุดเมื่อถึงวันกำหนดนัดหมาย ระกายได้ยอมสารภาพผิดอย่างกล้าหาญ พวกสัตว์ทั้งหลาย
 ก็ยอมยกโทษให้

ผู้วิจัยให้นักเรียนทายสิว่า ระกายจะทอย่างไรต่อไป ถ้านักเรียนอยากรู้ให้มาอ่านจาก
 หนังสือเรื่องระกายจอมโว

ครั้งที่ 3 และครั้งที่ 4 การเล่าเรื่องหนังสือ

ครั้งที่ 3 วันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2529 เวลา 8:00 – 8:40 น.

ครั้งที่ 4 วันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2529 เวลา 8:00 – 8:40 น.

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนขอยืมหนังสือหรือวารสารไปอ่านอย่างน้อยคนละ 2 เล่ม
2. นักเรียนสามารถเล่าเรื่องที่อ่านมาแล้วให้เพื่อนฟังได้คนละ 1 เรื่อง

หนังสือ

1. หนังสือและวารสารที่ผู้วิจัยนำมาเล่า 2 ชื่อเรื่อง
2. หนังสือและวารสารที่นำมาให้นักเรียนขอยืมไปอ่าน 20 ชื่อเรื่อง

การเล่าเรื่องหนังสือครั้งที่ 1

1. ผู้วิจัยชักชวนให้กลุ่มทดลองเล่นเกมทายว่า วันคือใคร หรือทำอะไร โดยได้แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 3 คน แล้วแจกกระดาษคำตอบให้เขียนตอบ กลุ่มที่ตอบถูกมากที่สุดจะเป็นผู้ชนะ

ประโยคที่ทาย คือ

- เป็นที่ชุมนุม ผู้คนชอบไป ชั่วของกินอร่อย ทุกเช้าทุกเย็น (ตลาด)
- เจ็บป่วยไปหา ตรวจตราอาการ จ่ายยาให้หาย รักษาจนหาย (หมอ)
- ฉันไม่มีชีวิต แต่เป็นมิตรกับทุกคน หองบุญดีแม่มากัน ฉันทาให้คนฉลาด

(หนังสือ)

- ตัวฉันเป็นสัตว์ หมักชอบอาศัย คนเลี้ยงฉันไว้ เป้าบ้านเรือนเขา (สุนัข)
- ฉันเป็นของใช้ เอาไว้ขีดเขียน ของฉันนักเรียน เธอเองก็มี

(ดินสอ, ปากกา)

- รังไม่หยุด ลุกไม่ยอ รัไกว่านั้นผ่านไปทุกขณะ (เวลา)
- กินน้ำพุงกาง นั่งโตจายกา (โองน้ำ)
- มีหิ้งมีทอง มีกองปัดูตา มีหน้าหลายหน้า มีตาคู่เดียว (ทองสมุก)

2. ผู้วิจัยบอกให้นักเรียนทราบว่าปัดูตาที่นำมาขายทั้งหมดนี้ไ้มาจากหนังสือ พร้อมทั้งแนะนำหนังสือเรื่อง คาทาย-ลายแพง ให้นักเรียนรู้จัก

เนื้อเรื่องกล่าวถึงมั่งมั่งและมอมแมมสองพี่น้องชายหญิงช่วยกันซุกกินเพื่อปลุกมะม่วงเอาไว้กิน เผอิญพบแผ่นหินหลายแผ่นที่มีลักษณะเป็นลายแพงต่างปัญหาต่าง ๆ และก็มีแผ่นดินอื่น ๆ อีกคือเฉลยปัญหาเหล่านั้น เป็นเรื่องสนุกสนานชวนติดตามอ่าน เพราะช่วยเพิ่มเติมสติปัญญาของเด็กให้เฉลียวฉลาดขึ้น

3. ผู้วิจัยบอกให้กลุ่มทดลองทราบว่ายังมีหนังสือที่เกี่ยวกับการขายปัดูตาอีกหลายเล่ม เช่น อะโรเอย และมาทายปรีตนาถันเดอะ 235 ปรีตนาทาทายอะโรเอย 200 คาทายอะโรเอย 200 ปรีตนาทาทาย

4. ผู้วิจัยและนักเรียนช่วยกันสรุปประโยชน์ที่ได้จากการอ่านหนังสือขายปัดูตาว่า นอกจากจะได้รับความรู้แล้วยังช่วยสร้างความสนุกสนานอีกด้วย

5. ผู้วิจัยนำหนังสือประเภทต่าง ๆ จำนวน 20 ชื่อเรื่อง มาให้นักเรียนเลือกที่จะยืมไปอ่าน ถ้าอ่านจบแล้วให้นำมาคืนและยืมเล่มใหม่ไ้ แล้วให้นักเรียนลองเลือกหนังสือที่นักเรียนนึกว่ามีประโยชน์ นำอ่าน มาแนะนำให้เพื่อนฟัง ในครั้งต่อไปคนละ 1 เรื่อง

การเล่าเรื่องหนังสือครั้งที่ 2

1. ผู้วิจัยถามกลุ่มทดลองถึงหนังสือที่ยืมไปอ่านว่ามีเล่มไหนที่นักเรียนคิดว่าน่าอ่าน แล้วอาจจะแนะนำให้เพื่อน ๆ ไปอ่านบ้าง แล้วให้นักเรียนบอกมาเล่มที่ละคน จำนวน 5 คน เวลาเล่าให้นักเรียนนำหนังสือมาแสดงให้เพื่อนดูด้วย

2. ผู้วิจัยแนะนำวารสารสรีสารภาคพิเศษให้นักเรียนรู้จัก

สรีสารภาคพิเศษเป็นวารสารสำหรับเด็กที่มีภาคเด่นออกรายสัปดาห์ ภายในเล่มจะมีกอดับันต่าง ๆ ก็ือ การ์ตูน แววกวี เกมส่ภาภาษาอังกฤษ และภาษาไทย ข่าวที่น่าสนใจ

ครั้งที่ 5 และครั้งที่ 6 การจัดนิทรรศการหนังสือพร้อมรณนิทัศน์

ครั้งที่ 5 วันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2529 เวลา 8:00 - 8:40 น.

ครั้งที่ 6 วันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2529 เวลา 8:00 - 8:40 น.

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเลือกหนังสือที่ทาสใจขอยืมไปอ่านอย่างน้อยคนละ 2 เล่ม

หนังสือ

1. หนังสือสารคดี 28 ชื่อเรื่องพร้อมรณนิทัศน์
2. หนังสือนิทาน 23 ชื่อเรื่องพร้อมรณนิทัศน์

การจัดนิทรรศการหนังสือ ครั้งที่ 1

1. ผู้วิจัยจัดแบ่งหนังสือแต่ละประเภทออกมากิ่งหนึ่ง มงหนังสือที่คัดเลือกไว้นามาจัดนิทรรศการ เรื่อง "หนังสือใหม่เพื่อคุณ"
2. ผู้วิจัยนำกลุ่มทดลอง เข้ามาจัดนิทรรศการตามช่วงเวลาที่กำหนดไว้ โดยให้นักเรียนเลือกอ่านหนังสือตามความสนใจของแต่ละคน
3. ผู้วิจัยแนะนำให้นักเรียนเลือกยืมหนังสือที่สนใจไปอ่านที่บ้าน

การจัดนิทรรศการหนังสือ ครั้งที่ 2

1. ผู้วิจัยนำหนังสือที่เหลืออยู่อีกกิ่งหนึ่งมาเปลี่ยนโดยนำหนังสือที่จัดแสดงในครั้งที่แควมวางไว้ไกล ๆ กับบริเวณที่จัดนิทรรศการครั้งนี้
2. ผู้วิจัยนำกลุ่มทดลอง เข้ามาจัดนิทรรศการตามช่วงเวลาที่กำหนดไว้ โดยให้นักเรียนเลือกอ่านหนังสือตามความสนใจของแต่ละคน
3. ผู้วิจัยแนะนำให้นักเรียนเลือกยืมหนังสือที่สนใจไปอ่านที่บ้าน

ครั้งที่ 7 และครั้งที่ 8 การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ

ครั้งที่ 7 วันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2529 เวลา 8:00 – 8:40 น.

ครั้งที่ 8 วันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2529 เวลา 8:00 – 8:40 น.

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือได้อย่างมีเหตุผล

หนังสือ

คัดเลือกจากหนังสือที่นำมาจัดนิทรรศการ เฉพาะเล่มที่กลุ่มทดลองสนใจเป็นพิเศษ

โดยดูจากสถิติการยืม

1. หนังสือนิทาน 1 ชื่อเรื่อง
2. หนังสือสารคดี 1 ชื่อเรื่อง

การแสดงความคิดเห็นครั้งที่ 1

1. ผู้วิจัยสนทนากับกลุ่มทดลองว่า "นักเรียนเคยอ่านหนังสือทั้ง 2 เล่ม ที่ผู้วิจัยคัดเลือกไว้แล้วหรือยัง" เพื่อนำเข้าสู่การแสดงความคิดเห็นร่วมกัน
2. ผู้วิจัยเริ่มแนะนำให้กลุ่มทดลองรู้จักกับหนังสือแต่ละเล่มอย่างย่อ ๆ เกี่ยวกับเนื้อหาภายในเล่ม โดยให้นักเรียนที่เคยอ่านแล้วช่วยกันเล่าควย
3. ผู้วิจัยซักถามต่อไปว่า "นักเรียนคิดว่าเราจะได้รับประโยชน์หรือข้อคิดอะไรจากการอ่านหนังสือเรื่องนี้" และถ้าเป็นหนังสือนิทานก็ถามเพิ่มเติมว่า "นักเรียนชอบตัวละครตัวไหนมากที่สุด เพราะเหตุใด หรือตัวละครแต่ละตัวมีนิสัยอย่างไร"
4. ผู้วิจัยคอยสังเกตว่านักเรียนในกลุ่มทดลองคนใดสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผลบ้าง และมีใครที่ยังไม่กล้าแสดงความคิดเห็นออกมา พยายามให้ความช่วยเหลือโดยการเรียกถาม เพื่อให้นักเรียนเกิดความมั่นใจที่จะแสดงความคิดเห็นได้ในครั้งต่อไป

การแสดงความคิดเห็นครั้งที่ 2

1. ผู้วิจัยสนทนากับกลุ่มทดลองว่า "ครั้งที่แล้วผู้วิจัยได้คัดเลือกหนังสือที่นักเรียนยังไม่ได้อ่านกันมากมาให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นร่วมกัน กราวนี้ผู้วิจัยจะให้นักเรียนเป็นผู้เลือกหนังสือมาแนะนำและวิจารณ์ให้เพื่อน ๆ ฟังบ้าง"

2. ผู้วิจัยถามกลุ่มทดลองว่า "ใครต้องการจะแนะนำและวิจารณ์หนังสือเรื่องใดอีกบ้าง" ผู้วิจัยแนะนำกับกลุ่มทดลองว่าก่อนที่เราจะแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือเรื่องใด เราควรจะได้เล่าเรื่องย่อ ๆ ของหนังสือเล่มนั้นให้ผู้ฟังได้รู้เรื่องก่อนด้วย

3. เมื่อนักเรียนเล่าเรื่องย่อเล่มใดจบลง ผู้วิจัยจะซักถามถึง "ประโยชน์และข้อคิดจากการอ่านหนังสือเล่มนั้น" "ชอบตัวละครตัวไหนมากที่สุด เพราะเหตุใด หรือตัวละครแต่ละตัวมีนิสัยอย่างไร"

4. ผู้วิจัยคอยสังเกตว่ามีนักเรียนคนใดที่ยังไม่กล้าแสดงความคิดเห็นออกมา พยายามให้ทราบบางข้อดีโดยการเรียกถามว่า "มีความคิดเห็นต่อหนังสือเล่มนี้อย่างไร" หรือ "มีหนังสือเล่มใดบ้างที่อ่านแล้วรู้สึกชอบมากลองเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังบ้าง" เพื่อให้ทุกคนในกลุ่มทดลองสามารถแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกที่มีต่อหนังสือถ่ายทอดสู่กันฟังได้

ภาพพิมพ์ ๓

บรรณนิทัศน์สิ่งพิมพ์

กลุ่มเบญจรงค์ (นามแฝง) ทอมซั่ม ธีรสาส์น 2527, 1 เล่ม ไม่มีเลขหน้า

"เจ้าหัวแม่มือ" เป็นเด็กชายร่างเล็กกระจอยรอยเทาหัวแม่มือ เขาเป็นลูกชายของชานา ถึงแม้ว่าตัวจะเล็กมาก แต่เขาก็มีความสามารถช่วยแม่ทำงานได้เป็นอย่างดี วันหนึ่งมีชายแปลกหน้าสองคนมาขอซื้อเขาจากพ่อแม่ เขากะอับให้พ่อแม่ขายเขาไป จากนั้นเป็นต้นมา "เจ้าหัวแม่มือ" ก็ออกผจญภัยไปทั่วที่ต่าง ๆ จนแทบจะเอาชีวิตไม่รอด แต่ในที่สุดเขาก็ได้กลับมาอยู่กับพ่อแม่อย่างมีความสุข

กิ่งบุญ ธีรชาติ กอริลลา บรรณกิจ 2528, 1 เล่ม ไม่มีเลขหน้า

กอริลลาเป็นลิงชนิดหนึ่งซึ่งนับได้ว่ามีรูปร่างใหญ่ที่สุดในโลก เมื่อโตเต็มที่สูงประมาณ 190 ซม. และน้ำหนักประมาณ 240 กก. จึงมีกำลังแข็งแรงมาก มีถิ่นอาศัยอยู่ในลุ่มแม่น้ำคองโก ทวีปแอฟริกา ชอบอากาศอบอุ่น กอริลลามีรูปร่างใหญ่และนากลัว แต่มันก็ไม่ใช่คนร้าย เป็นลิงที่ไว้ใจได้และเฉลียวฉลาด จนมีฉายาว่า "ยักษ์ใหญ่ที่มีความสุภาพแห่งป่าเขาลำเนาไพร" นอกจากนี้ยังฉลาดถึงความเฉลียวฉลาด ลักษณะนิสัย อาหารการกินและการขยายพันธุ์

กิ่งบุญ ธีรชาติ มาลัย บรรณกิจ 2529, 14 หน้า

เป็นหนังสือที่กล่าวถึงเรื่องของมาลัยซึ่งมีถิ่นกำเนิดอยู่ทางภาคใต้ของทวีปแอฟริกา และมาลัยมี 3 ท่วงใหญ่ ๆ คือ มาลัยภูเขา มาลัยเกรวี และมาลัยเบอเซล ภายในเล่มจะเล่าถึงลักษณะรูปร่างของมาลัย ธรรมชาติและความเป็นอยู่ของมัน พร้อมทั้งมีภาพประกอบด้วย

เกตุมณี มากมี เจ้าพ่อหลวงของฉัน วัฒนาพานิช 2527, 1 เล่ม ไม่มีเลขหน้า

กล่าวถึงพวกแม่ที่อาศัยอยู่บนภูเขาสูง คนในหมู่บ้านแม่ทาไผ่ดิน เขาสู้บ่ดินและนาบ่ดินไปขายค้าย เมื่อมีคนมาบุกกรุกทำลายไผ่ดิน พวกแม่ก็โกรธมากทุกคนต่างอพยพไปอยู่ที่ใหม่ซึ่งลึกเข้าไปในป่า เริ่มปลูกไผ่ดินกันใหม่ ต่อมาเจ้าหน้าที่ยิ่งหวางราชการส่งมาช่วยพวกแม่ พวกนี้ได้เอาชีวิตพ้นทุกข์ใหม่ซึ่ง "เจ้าพ่อหลวง" พระราชทานมาทดลองปลูกให้ดู พวกแม่จึงเลิกปลูกไผ่ดินได้เริ่มปลูกพืชใหม่ทดแทนไผ่ดิน พวกแม่มีความสุขมากไม่ต้องกลัวความผิด เจ้าพ่อหลวงตั้งโรงงานบรรจุผลไม้กระป๋องให้และพระราชทานเงินส่วนพระองค์สร้างและปรับปรุงโรงเรียนให้แก่พวกแม่

พวกแมวทุกคนซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์เป็นอย่างมาก ทางกิ่งหนังกิ่งคารอเฝ้า
รับเสด็จ "เจ้าขอหลวง" ของตน

เกริก ยุกพันธ์ ชาวนาไทย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2527, 24 หน้า

เป็นหนังสือที่เรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ของชาวนาไทย การงานนาตั้งแต่เริ่ม
ปลูกข้าวจนถึงการเก็บเกี่ยว ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันและความสามัคคีของชาวชนบท โดยเขียน
เป็นฉากควมมีภาพประกอบสวยงามมาก หนังสือเล่มนี้จะช่วยปลูกฝังให้เยาวชนเห็นคุณค่าของชาวนา
และการดำรงชีวิตที่สงบสุขในชนบทของไทย

เกษม ศิริพงษ์ การเคลื่อนที่และการดำรงชีวิตของสัตว์ในธรรมชาติ อักษรบัณฑิต 2529,
32 หน้า

เป็นหนังสือที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับเรื่องการเคลื่อนที่กับการดำรงชีวิตของสัตว์น้ำ สัตว์บก
และสัตว์ปีก อธิบายว่าสัตว์ต่าง ๆ มีวิธีการเคลื่อนที่แตกต่างกันอย่างไร สัตว์เหล่านี้จะมีวิธีการ
ปรับตัวอย่างไรในการเคลื่อนที่อย่างมีประสิทธิภาพ และสัตว์บางชนิดจะไม่มีวิธีการเคลื่อนที่ เช่น
ฟองน้ำ เป็นต้น ภายในเล่มมีภาพสัตว์ต่าง ๆ ประกอบเนื้อหา

จอย นันทวีร์รินทร์ เจ้าเบิ้ม บรรณกิจ 2528, 31 หน้า

เป็นเรื่องของกบตัวหนึ่งชื่อเจ้าเบิ้ม นิ่งอาศัยอยู่กับแม่และน้องอีก 4 ตัว อย่างมีความสุข
ภายในหนองบัว ทอมาแม่และน้อง ๆ ไก่พากันไปอยู่ที่อื่น โกล่าเจ้าเบิ้มไม่ยอมไปก๊วย แต่ด้วย
ความเปลี่ยนแปลงของบ่อน้ำที่อาศัยอยู่แห่งซอกจงหาไฟเบิ้มก็อ้างแม่และน้อง จึงออกจากบ่อ
ออกกึกความหาแม่และน้อง ๆ เจ้าเบิ้มต้องผจญภัยในโลกกว้างมั่งไม่เคยรู้จักเลย เบิ้มไต่พบสัตว์
ต่าง ๆ ที่เป็นศัตรูของกบ เช่น นกกระยาง และงู เป็นต้น แต่ด้วยความมานะอดุสาหะ ความอดทน
เจ้าเบิ้มก็สามารถติดตามไปจนพบแม่และน้อง ๆ และยังได้พบกับบรรดาเพื่อนอีกมากมาย ณ
บึงน้ำใหญ่

ชยศักดิ์ อุดยงวิสุทธิชาติ สลายมิ่งเมือง ไทยวัฒนา เคนิช 2527, 23 หน้า

เป็นเรื่องของช่างที่ซ่อมพลายมิ่งเมืองที่มีความรักแม่ซึ่งตาบอด อาศัยอยู่ในถ้ำ ไม่ค่อยชอบช่วยแก้ความทุกข์ เช่น นายพรานซึ่งหลงทางอยู่ป่าพลายมิ่งเมืองไปพบเข้าก็รับอาสาพาไปส่ง แต่พลายมิ่งเมืองได้รับตอบแทนก็คือ ความโลภแฉะเห็นแก่เงินทองของนายพราน โดยไปหลพระราชาเมืองพารามสีให้ทหารไปจับ แต่เนื่องจากพลายมิ่งเมืองรักแม่ซึ่งตาบอด เมื่อมาอยู่ในวังก็ไม่ยอมกินอะไร ความทราบถึงพระราชาจึงส่งพลายมิ่งเมืองกลับไปอยู่กับแม่ถึงแก่มิหนึ่ส่วเล่มนี้ชี้ให้เห็นถึงความรักและความกตัญญูต่อแม่ และความสำนึกไ้ของนายพรานเพื่อไ้ยอมไปจ้รับอาสาเลี้ยงดูชวยหา หงา กลวย ออย เลี้ยงดูสองแม่ลูกตลอดไป

ชัย เรื่องกิลป์ การละเล่นของเด็กไทย คนอช 2528, ๘1 หน้า

เป็นหนังสือที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับเกมส์การละเล่นต่าง ๆ ของเด็กไทยในอดีต จำนวน 65 เกมส์ เช่น ลิงชิงหลัก น้ำขึ้นน้ำลง งูกินหาง ระเบิดดอกไม้ แฉ่งไข่เต่า โดยจะกล่าวถึงอุปกรณ์การเ็น การจัดคนเล่นและวิธีเล่น

ชุกิมา เวณัฐวารักษ์ และคณะ สายรุ้งเกร็ดความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ชมรมการกีฬา

คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ม.ป.ป., 96 หน้า

เป็นหนังสือที่รวบรวมเรื่องราวของวิทยาการสมัยใหม่และความมหัศจรรย์ของธรรมชาติ เช่น ทำไมดอกไม้จึงมีสีสวยและกลิ่นหอม โลกเร่ลับของกาตอนและทรายคูก ฯลฯ ภายในเล่มได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 6 ส่วน คือ สักดิ์พืช วิทยาศาสตร์กับชีวิตประจำวัน ปรัชญาการเษธรรมชาติ สุนุกกับการทดลอง สิ่งประคิษฐ์ทางวิทยาศาสตร์ อวกาศและจักรวาล มีภาพสีประกอบเรื่อง

ตีพร้อม ไชยวงศ์เกียรติ ชนะ วันหนูน และประสรี เพชรรานนท์ ชีวิตกับยาฆ่าแมลง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2529, 35 หน้า.

เป็นหนังสือที่ให้ความรู้เกี่ยวกับยาฆ่าแมลงและวิธีใช้ยาฆ่าแมลงเพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อชีวิต ในเรื่องกล่าวถึงครอบครัวชาวสวนผักครอบครัวหนึ่งที่มีลูกชาย 2 คน ชื่อใหญ่กับกลาง ใหญ่ได้ไปเล่นยาฆ่าแมลงแต่ใช้ยามากเกินไปและไม่ถูกวิธีจนได้รับอันตรายต้องเข้าโรงพยาบาล ต่อมาเกษตรทาบลงซึ่งเป็นเพื่อนของใหญ่ได้ไปเยี่ยมและเล่าให้ฟังเรื่อง แมลง ยาฆ่าแมลง และวิธีการจัดแมลงโดยใช้หลอดแอลกอฮอล์ซึ่งเป็นเทคนิคใหม่ที่ไม่ว่าอันตราย กลางสนใจเรื่องนี้มากเพราะกำลังทำรายงานเกี่ยวกับเรื่องยาฆ่าแมลง ต่อมาที่จังหวัดเชียงใหม่แสดงทางวิชาการสาขาเกษตรกรรม ทั้งสองพี่น้องได้ไปชมนิทรรศการซึ่งทำให้ได้รับความรู้มากมายและสามารถนำมาใช้ในการปลูกผักที่สวนไปอีกด้วย

ถิรพันธ์ อนุวัช อาณาจักรสีเขียว พี.พี. 2525, 1 เล่ม ไม่มีเลขหน้า

เป็นหนังสือที่ต้องการปลูกฝังให้เด็กรักธรรมชาติรู้จักปลูกต้นไม้ โดยกล่าวถึงคอกรักซึ่งเป็นเด็กที่ไม่ชอบปลูกต้นไม้เลย เพราะเธอมีความเห็นว่าการปลูกต้นไม้มีแต่จะทำให้เนื้อตัวสกปรก แต่เมื่อคอกรักได้ไปเห็นธรรมชาติที่สวยงามในชนบทที่บ้านของกุญแจ และได้พบกับไฟซึ่งชอบปลูกต้นไม้ คอกรักจึงได้พบความจริงว่าต้นไม้ ดอกไม้ และแมลงต่าง ๆ นั้นเป็นสิ่งที่ช่วยทำให้โลกสวยงามและน่าอยู่ เมื่อกลับมาบ้านของตน คอกรักจึงเริ่มสร้างอาณาจักรสีเขียวขึ้นภายในบริเวณบ้าน

ทิพย์วาทินี สนิทวงศ์ ทุกคาชาววัง สุวีริยาสาส์น 2529, 1 เล่ม ไม่มีเลขหน้า

เป็นหนังสือที่ให้ความรู้เกี่ยวกับทุกคาชาววัง ซึ่งเป็นทุกคาที่ทาเล่นกันเฉพาะเจ้าชายในพระบรมมหาราชวังสมัยรัชกาลที่ 5 เจ้าจอมมารดา ม. ร. ว. ย้อย อิศรางกูร เป็นคนแรกที่ปั้นแล้วนำออกมาขาย ต่อมาคุณนายแดง สาครวาสี โคหิปปันและก่อนที่จะถึงแก่กรรมได้มอบวิชาปั้นทุกคาชาววังให้พี่อาจารย์ที่มหาวิทยาลัยศิลปากร 2 คน นำไปเผยแพร่ที่โครงการศิลปะของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถในรัชกาลปัจจุบัน หนังสือเรื่องทุกคาชาววังนี้ภายในเล่มจะกล่าวถึงประวัติของทุกคาชาววัง วิธีทำ พร้อมทั้งมีรูปภาพประกอบการอธิบาย

ชนวที มงฺกฺลิตฺต และ ลินจง วินทรมฺพรรย การสื่อสารในชีวิตประจำวัน กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ 2529, 68 หน้า

เป็นหนังสือที่ให้ความรู้เกี่ยวกับความเป็นมาและประโยชน์ของการสื่อสารและโทรคมนาคม กานต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ การสื่อสาร ดาวเทียม การสื่อสารทาง ไปรษณีย์ การสื่อสารทางโทรศัพท์

นิเชษฐ ฤๅลาทิพย สัตว์ไต่ทะเล ๓๓๖ 2529, 1 เล่ม ไม่มีเลขหน้า

เป็นหนังสือที่มีเนื้อหาลำดับเกี่ยวกับเรื่องสัตว์ที่อาศัยอยู่ไต่ทะเล พวกคอกไม้ทะเล ปะการัง ฟองน้ำ แมงกะพรุน ปลาฉลาม ปลิงทะเล เม่นทะเล หอย โดยจะอธิบายถึงลักษณะของ สัตว์นาแต่ละชนิด การแบ่งประเภท ธรรมชาติและความเป็นอยู่ของสัตว์เหล่านั้น พร้อมทั้งมี ภาพประกอบสวยงามมาก

นิเชษฐ ฤๅลาทิพย สัตว์ป่าสงวน ๓๓๖ 2529, 1 เล่ม ไม่มีเลขหน้า

เป็นหนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องสัตว์ป่าสงวนของไทยเราปัจจุบันมีอยู่ด้วยกัน 9 ชนิด คือ กระซู่ กวางผา กูปรีหรือโคปรี ควายป่า หมีหรือเนื้อทราย แรด ละมั่งหรือละอง เลียงผาหรือโครา และสมันหรือเนื้อสมัน โดยอธิบายถึงลักษณะของสัตว์แต่ละชนิด ธรรมชาติ และความเป็นอยู่ของสัตว์เหล่านั้น สถานที่อยู่ พร้อมทั้งมีภาพประกอบคำอธิบาย

เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ คาถาย-ลายแพ่ง ๓๓๖ 2527, 8 หน้า

เป็นหนังสือที่กล่าวถึงมั่งมีและมอมแมมสองพี่น้องชายหญิงช่วยกันชุกดินเพื่อปลูกมะม่วง เอาไว้กิน เฝออุพบแผ่นดินหลายแผ่นที่มีลักษณะเป็นลายแพ่งภาพปัดหาคาง ๆ และก็มีแผ่นดินอื่น ๆ อีกที่เฉลยปัญหาเหล่านั้น เป็นเรื่องที่สนุกสนานชวนคิดคำถามว่า

เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ นกกกระจอกสีขาว ไทยวัฒนาพานิช 2526, 1 เล่ม ไม่มีเลขหน้า

ลูกนกกกระจอกสีขาว เป็นนกที่ชมหาอะไรตามใจตนเอง ไม่เคยเชื่อฟังพ่อแม่เลย และเป็นนกที่ขาดความประณีตละเอียดถี่ถ้วน แม้แต่เวลาที่ครุ่นเพียรหาพวกมันเรียนนกไปกึ่งค้ายักแถม ลูกนกกกระจอกสีขาวก็ประพฤติน่าไม่คิดจะเป็นเหตุให้เกิดไปใหม่กระโจม ชาวค่ายลงมติให้ นกกกระจอกสีขาวสร้างกระโจมใหม่ นกกกระจอกสีขาวได้สำนึกผิดและเสียใจในความสะเพร่าและมักง่ายของพวกตนมาจึงได้เปลี่ยนนิสัยประพฤติน่าเป็นนกที่ดี คอยช่วยเหลือเพื่อนฝูงจนได้รับค้ายกย่องสรรเสริญ

เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ เมืองนาฬิกา ไทยวัฒนาพานิช 2526, 1 เล่ม ไม่มีเลขหน้า

เป็นหนังสือที่สอนให้เด็กหัดเป็นคนมีระเบียบวินัย โดยไปเจอไปเจอเป็นนาฬิกา ตัวเอกของเรื่องมีนิสัยไม่ตรงต่อเวลา เกียจคร้าน สกปรก และอึกฉาด เพื่อน ๆ ในเมืองนาฬิกาอยากไปเจอไปเจอเปลี่ยนนิสัยใหม่ จึงพาเจ้าไปเจอไปหาหมอที่โรงพยาบาล หมอรับที่จะรักษา เจ้าไปเจอ โดยจัดการวางเตียงปฏิบัติตัวให้ตรงตามเวลา เจน 6 โมงเช้าตื่นนอน 7 โมงเช้าแต่งตัว เป็นต้น เจ้าไปเจอแสนจะเหน็ดเหนื่อย แต่ในที่สุดเจ้าไปเจอก็สามารถเปลี่ยนนิสัยให้ตรงต่อเวลาและประพฤติน่าดี หมอจึงอนุญาตให้กลับบ้านได้

เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ รักโกรธโยคี จี.เอ. 2527, 12 หน้า

เป็นหนังสือจากผลงานที่กล่าวถึงความรักโกรธของ พ่อแม่ที่มีลูก ความรักของลูกที่มีต่อพ่อแม่ ความรักของ พี่น้อง การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ความรักของครูที่มีต่อศิษย์ และความรักของศิษย์ที่มีต่อครู

บุญเจ็ด แถกกระจาง แพะนิลย์ดี บรรณกิจ 2528, 22 หน้า

กล่าวถึงแะซาเกได้เดินโซแะมาหาๆมี ขอร้องให้ตามช่วยรักษาตน ถ้ารับรักษาได้จนแะหายเป็นปกติ แะจะอยู่กับไซ้ๆมีเรื่อยมา วันหนึ่งแะแะแะรู้เรื่องราวทางบ้านเมืองต้องการคนไปปราบยักษ์ที่ลักพาพระราชธิดาของเจ้าเมืองไป แะน่วยจึงลาๆมีเพื่อไปปราบยักษ์ ถ้าหมอบเชื่อกวีเสียดแะแะ เมื่อแะแะเดินทางไปถึงค่ายของยักษ์ เห็นยักษ์นอนหลับจึงเอาเชือกวิเศษมัดตัวยักษ์ไว้ ยักษ์ตื่นฤทธิ์ยอมตัวว่า จะประพฤติน่าเป็นยักษ์ที่มีศีลธรรม แะแะได้พาพระราชธิดากลับมา

บ้านเมือง เจ้าเมืองดีใจมาก และเธอยกมือขอเป็นข้ารับใช้เจ้าเมือง และขอร้องเจ้าเมือง ให้สร้างศาลาให้ถาน้อยอย่างสุขสบาย

บุษบง โควินท์ เมืองคนแคระ ไทยวัฒนาพานิช 2528, 1 เล่ม ไม่มีเลขหน้า

กล่าวถึงนายพรานหนุ่มคนหนึ่งได้มีโอกาสช่วยชีวิตคนแคระคนหนึ่ง คนแคระจึงตอบแทน บุญคุณนายพรานด้วยอาหารที่เลิศรสและเพชรพลอยอีกจำนวนหนึ่ง นายพรานหนุ่มสร้างเนื้อสร้างตัว ได้สำเร็จ มีภรรยาและลูกชายสองคน แต่เขามีความโลภอยากได้เพชรพลอยทั้งหมด เขาได้ คัดสินใจแยกถุงผ้าใบใหญ่เข้าไปในป่าซึ่งมีโพรงใบที่อยู่ของคนแคระ ขณะที่ปีนลงไปเขาก็ตัวเล็กลง เรื่อย ๆ จนมีขนาดเท่ากับคนแคระเขาได้ลอบหารายคนแคระจนสลบ และหยิบเอาเพชรพลอยออกมา จากบ้านของคนแคระ แต่เขาไม่สามารถแปลงร่างให้โตเหมือนเดิมได้ ซ้ำเพชรพลอยก็กลายเป็น ก้อนกรวด เมื่อกลับถึงบ้าน ภรรยาและลูกก็หาเขาไม่ได้ เขาเสียใจมาก ตั้งแต่นั้นมานายพราน ก็กลายเป็นคนตัวเล็ก ๆ ที่พรานพูดถึงแต่เรื่องเพชรพลอยอยู่คนเดียวราวกับคนบ้า และรอนแรมเนจร ไปเรื่อย ๆ

ประเทือง คล้ายสุบรรณ สำนวนไทย พิมพ์ครั้งที่ 10 สุทธิสารการพิมพ์ 2529, 174 หน้า

เป็นหนังสือที่ให้ความรู้เกี่ยวกับสุภาษิต คำพังเพย โวหาร ลักษณะของสำนวนไทย โดยแบ่งเป็นพวก ๆ คือ สำนวนที่เกี่ยวข้องกับคน อวัยวะต่าง ๆ ที่สำคัญ กิริยาอาการ ของกิน ของใช้ ธรรมชาติ สำนวนไทยที่เป็นบทร้อยกรอง โดยจะให้คำอธิบายความหมายของสำนวน ต่าง ๆ ไว้อย่าง

ประทุมพร สุวรรณตรา จ้อยรอยในเมืองจิว ไทยวัฒนาพานิช 2527, 1 เล่ม ไม่มีเลขหน้า

จ้อยเป็นเด็กตัวเล็กที่อยู่ในเมืองจิว ซึ่งเป็นเมืองที่สวยงามมาก อากาศเย็นสบาย นางฟ้าองค์การจะทดลองคว้าเด็กในเมือง เป็นคนดีหรือไม่ ฉะนั้นในวันมีไหมนางฟ้าจึงประกาศว่า ถ้าเด็กคนไหนต้องการของขวัญทดลองใหญ่ก็ให้รีบเข้าไปในถ้ำ และรีบหาทางออกจากถ้ำอีกด้านหนึ่ง เป็นคนแรกก็จะได้ของขวัญชิ้นนั้น เด็กทุกคนอยากจะได้ของขวัญจึงรีบเข้าไปในถ้ำและพยายาม หาทางออกจากถ้ำ ในระหว่างเดินทางอยู่ในถ้ำนั้น เด็กทุกคนจะต้องเผชิญกับสิ่งเขย่าขวัญต่าง ๆ

และออกที่จะกระทำความชั่วไม่ได้ ยกเว้นเด็กชายจ้อยคนเดียว ฉะนั้นเมื่อจ้อยสามารถหาทางออก จากตาไก่เป็นถนนแรก เขาจึงไถ่รับของขวัญกลองใหญ่ขึ้นเป็นรางวัลของการกระทำความดี

ประชุมฯ ดูวรรณคดีทะเล บรรณกิจ 2527, 11 หน้า

เป็นหนังสือที่แนะนำให้เด็กรู้จักเรื่องราวเกี่ยวกับทะเล ให้ทราบคุณค่าและประโยชน์ อย่างเบ็ดเตล็ดของทะเล เพื่อเด็ก ๆ จะได้เห็นคุณค่าและรักทะเล จะไถ่ไม่ทำหรือทิ้งสิ่งสกปรก ลงบนชายหาด

ประสิทธิ์ ออกเวหา เทียวไปในวันหยุด วัฒนาพานิช 2527, 35 หน้า

เป็นหนังสือที่แนะนำให้รู้จักกับสถานที่ท่องเที่ยว 2 แห่ง ก็อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ และภูกระดึง รวมทั้งการปฏิบัติตนและการเตรียมตัวที่จะไปเที่ยวความป่าเขา โดยในเรื่อง กล่าวถึง พ่อ หลานชายชื่อวิมลไปเที่ยวเขาใหญ่และภูกระดึง แล้วเขาได้เขียนจดหมายถึงพิรุณ น้องสาวเล่าให้ฟังถึงการเดินทางไปเที่ยวครั้งนี้

ปรีดา ปัญญาจันทร์ ราชบุรีมีโอ่ง ชมรมเด็ก 2529, 1 เล่ม ไม่มีเลขหน้า

กล่าวถึงจังหวัดราชบุรีซึ่งเป็นแหล่งทำโอ่งลายมังกรที่มีชื่อเสียงของประเทศไทย และ ขั้นตอนในการทำโอ่งมังกร มี 5 ขั้นตอน คือ การเตรียมดิน การขึ้นรูป การเขียนลาย การเคลือบ และการเผา มีภาพประกอบคำอธิบายด้วย

พอลินีย์ เพชรโปคี กิ่งกาไปเยี่ยมเพื่อน วัฒนาพานิช 2528, 1 เล่ม ไม่มีเลขหน้า

กล่าวถึงกิ่งกาตัวหนึ่งต้องการจะเดินทางไปเยี่ยมเพื่อน ขณะที่เดินทางได้พบกับกา ฝ่ายข้างไปเลยพบเห็นกิ่งกามาก่อนและทราบว่ากิ่งกากำลังจะเฝ้าทางไปหาเพื่อน กากก็ตกใจ รีบไปแจ้งข่าวถึงบรรดาสัตว์ต่าง ๆ ปากตอปากไปเรื่อย ๆ ซึ่งกาบรรยายรูปร่างของกิ่งกาจากปาก ตอปากก็ยิ่งปากค้ำยิ่งกันทุกที ทำให้บรรดาสัตว์ทั้งหลายตกใจคิดว่าเจ้าสัตว์ประหลาดจะมาทำร้าย จนกระทั่งกิ่งกาเดินทางมาถึงและทราบเรื่องราวว่าบรรดาสัตว์ทั้งหลายกำลังตกใจกลัวตนอยู่เพราะ

เข้าใจว่าตนเป็นสัตว์ประหลาดก็ชา กิ่งกาคิดว่าจากเรื่องราวที่มานมาตรงกันส่วนหนึ่งที่ว่า
"ปากกนยาวกว่าปากกา"

พิไลลักษณ์ จำเมือง ปัญหาสาร ศึกษาพร 2527, 36 หน้า

เป็นหนังสือที่รวบรวมเรื่องราวต่าง ๆ ที่เป็นปัญหาที่น่าสนใจ เช่น เชื่อใหม่ว่าแมลง
กำลังจะครองโลก คอมพิวเตอร์มีไว้ทำไม เวลาหอคอยไขหาไมจึงฟู ทุกปัญหาจะมีคำอธิบาย
อธิบายอย่างง่าย ๆ และมีภาพการ์ตูนประกอบทุกเรื่อง

แมนมาต ชวลิต กระต่ายน้อยสีขาว ทนอว 2528, 16 หน้า

กล่าวถึงกระต่ายน้อยสีขาวชอบขโมยแตงไทยในไร่ของชาวไร่อยู่เสมอ ชาวไร่จึงคิด
อุบายใช้ชาวเหนียวมาปั้นเป็นรูปคนเผ่าแตงไทย กระต่ายน้อยสีขาวหลงกลคิดว่ารูปปั้นนั้นเป็นคน
จริง ๆ ก็เข้าไปพุดควย แต่รูปปั้นไม่พุด กระต่ายน้อยสีขาวโกรธจึงเข้าหารายมัน ผลสุดท้าย
กระต่ายน้อยสีขาวติดหมอนอยู่กับคนชาวเหนียวนั้น รอจนกระทั่งชาวไร่มาปล่อยให้มันเป็นอิสระ
แล้วสัญญากับชาวไร่ว่าจะไม่มาขโมยแตงไทยอีกต่อไป

วิชนีกร วินสว่าง เด็กชายตาบอดกับช้าง วัฒนาพานิช 2528, 1 เล่ม ไม่มีเลขหน้า

เนื้อหาเกี่ยวกับเด็กชายตาบอด 4 คน ต้องการที่จะหรรบลักษณะของช้าง เด็กชาย
แต่ละคนต่างก็มีจินตนาการว่าช้างมีลักษณะอย่างไร แตกต่างกันออกไปตามภูมิหลังของตน เด็กชาย
คนที่หนึ่งบอกว่าช้างคงมีรูปร่างเหมือนนกกิ่ง เด็กชายคนที่สองก็บอกว่าช้างเหมือนโองีง เด็กชาย
คนที่สามบอกว่าช้างคงเหมือนหินก้อนโต และเด็กชายคนที่สี่บอกว่าช้างคงมีลักษณะเหมือนงั่ง
เมื่อตกลงกันไม่ได้ ทั้งสี่คนจึงไปถุช้างที่สวนสัตว์ แต่ละคนต่างจับส่วนต่าง ๆ ของช้างซึ่งไม่ตรงกัน
เพราะช้างมีรูปร่างใหญ่โตมาก ทุก ๆ คนจึงคลาไคแต่เพียงบางส่วน ทั้งสี่คนจึงตกลงใจไปคลาที่
ตัวลูกช้าง ซึ่งเขาทั้งสี่สามารถคลาลูกช้างไคทั่วทั้งตัว ด้วยวิธีนี้เอง เด็กชายทั้งสี่จึงสามารถรู้ถึง
รูปร่างของช้างไคอย่างถูกต้องและตรงกันอย่างแท้จริง

เรวัต การพจน์ ห้องสมุดสคสแคตตี ซี-เอ 2527, 16 หน้า

เป็นหนังสือที่แต่งเป็นกลอนแปดอย่างง่าย ๆ ให้ความรู้เกี่ยวกับห้องสมุดและการจัดหมวดหมู่หนังสือแบบทศนิยมของคิวอี้ โดยแบ่งความรู้ในโลกออกเป็น 10 หมวดใหญ่ ๆ เป็นการชักชวนให้เด็กเกิดความรู้สึกที่อยากจะมาใช้ห้องสมุด มีภาพประกอบสวยงาม

ลมูล รัตทากร กุง บรรณกิจ 2527, 18 หน้า

เป็นหนังสือที่ให้ความรู้เกี่ยวกับกุงพันธุ์ต่าง ๆ เขียนเป็นกลอนแปดอย่างง่าย ๆ พร้อมทั้งอธิบายถึงอวัยวะต่าง ๆ ของกุง การนำกุงมาปรุงเป็นอาหารประเภทต่าง ๆ ภาพประกอบสวยงาม ท้ายเรื่องมีการอธิบายลักษณะและส่วนต่าง ๆ ของกุง พร้อมทั้งมีภาพชนิดของกุงให้ดูด้วย

วิทยา สุขสมโสทร ประวัติ ชีวิตและงานนักวิทยาศาสตร์ วัชรวัฒนา ม.ป.ป., 65 หน้า

เป็นหนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติและผลงานของนักวิทยาศาสตร์ที่มีชื่อเสียง จำนวน 9 คน คือ เอกิรัน ไลน์สไตน์ มาทามคูรี กาลิเลโอ นิวตัน เจมส์วัตต์ สตีเฟนสัน มาโกนี และบอห์

วินัย รอดจ่าย ผีเสื้อกับทงหงา ทนอ 2528, 1 เล่ม ไม่มีเลขหน้า

ผีเสื้อตัวหนึ่งบินท่องเที่ยวจากถิ่นที่เคยอยู่อย่างมีความสุขออกไปตามป่าเขา ทงหงาหงา จนกระทั่งถึงในเมือง ผีเสื้อก็พบกับสัตว์ต่าง ๆ ที่อาศัยอยู่ตามที่ผีเสื้อบินผ่านมา ทางก็เล่าถึงความเคียดแค้นที่ประสบจากภัยอันเกิดจากมนุษย์ตั้งแต่ป่าถูกทำลาย ทำให้ฝนแล้ง สัตว์ต่าง ๆ ไม่มีที่อาศัย ตามไร่นาก็ถูกยาพิษฆ่าแมลง ในลานน้ำก็ปล่อยน้ำเน่าทำให้หน้าเสีย ตามทุ่งก็ถูกเผา สัตว์ต่าง ๆ พากันหนีไฟด้วยความยากลำบาก ส่วนในเมืองก็พบแต่ควันพิษ ทำให้เกิดสิ่งแวมค่อมเป็นพิษ

วิภาพันธุ์ สวรรณ กมลไม่มีล้น ศึกษาพร 2526, 12 หน้า

กล่าวถึงจระเข้ตัวหนึ่งเห็นกระต่ายเดินมากินน้ำที่ลาธาร ก็นึกจะกินกระต่าย มันตรงรี่เข้ามาบังกระต่าย กระต่ายตกใจมากแตกพวยยามไข่มืดดูหาหลอกให้จระเข้ร้อง ฮา ฮา เพื่อตนจะได้กลัวจระเข้ จระเข้หลงกลของกระต่าย มันจึงอ้าปากส่งเสียงร้อง กระต่ายก็ตีใจกระโจนถีบลิ้นของจระเข้แล้วกระโดดออกจากปากของจระเข้ ลิ้นของจระเข้ก็ขาดสะบั้นลง ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาจระเข้จึงเป็นสัตว์ที่ไม่มีลิ้น และกระต่ายก็ไขาลากาย่างไปที่ริมลาธารอีก ได้แต่กินน้ำตามพุ่มไม้ใบหญ้าแทน

ศิริระ ธีรารุท กบ กิจศึกษาเศรษฐกิจ 2528, 22 หน้า

เป็นหนังสือที่ให้ความรู้เกี่ยวกับ ธรรมชาติ และความเป็นอยู่ของกบ กบชนิดต่าง ๆ เช่น กบจวน กบนา กบบัว เป็นกบที่พบในประเทศไทย กบบางชนิดมีอันตรายมากสามารถที่จะทำให้อันเป็นอัมพาตและอาจถึงตายได้ เช่น กบโกเกา พบมากในประเทศโคลัมเบีย ภายในเล่มจะใส่คำอธิบายง่าย ๆ เหมาะสำหรับเด็กระดับประถมศึกษา พร้อมทั้งมีภาพประกอบด้วย

สมถวิล คัมภลสิกิจ มดกาสำนึกผิด ตันอ 2528, 12 หน้า

กล่าวถึงหัวหนามคคาคำหนึ่งรูปร่างใหญ่มาก มีนิสัยโอ้อวดและชอบชมเชยลูกน้อง อยู่เสมอ ลูกน้องไม่พอใจในตัวหัวหนามจึงวางแผนให้หัวหนามคคาคำหนึ่งนั้นถูกทอดทิ้งและออกอาหาร มคคาคำหนึ่งรู้สึกสำนึกตัวจึงยอมยกตำแหน่งหัวหน้าให้แก่มคคาคำหนึ่ง ส่วนตัวเองก็ยอมเป็นลูกน้อง และทำงานร่วมกับเพื่อน ๆ

สตียา ชุชัย นาร่างกาย อักษรวิวัฒนา ม.ป.ป., 84 หน้า

เป็นหนังสือที่ให้ความรู้เกี่ยวกับ เรื่องการทางานของอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายมนุษย์ เช่น ทำไมอ่านหนังสือในคอนเขาจึงทำได้แน่ ทำไมหัวใจของเด็กจึงเต้นเร็วกว่าผู้ใหญ่ โดยตั้งเป็นปัญหาให้น่าสนใจ แล้วอธิบายด้วยภาษาที่เข้าใจได้ง่าย ไม่ได้ใช้ศัพท์เฉพาะทางวิชาการ

สิ่ง๓โค ปุ่กหุ่ค พระราชบิดาวิทยาศาสตร์ไทย สุวีริยาสาส์น 2527, 87 หน้า

เนื้อหาของหนังสือเล่มนี้กล่าวถึงพระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชกรณียกิจขณะทรงผนวชเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา บำบัดทุกข์บำรุงสุขเมื่อครั้งทรงครองราชสมบัติและที่สำคัญคืองานด้านวิทยาศาสตร์ เป็นการเทิดทูนพระปรีชาสามารถของพระองค์ว่าทรงเชี่ยวชาญทั้งวิทยาศาสตร์สาขาการศาสตร์เป็นพิเศษควยการคำนวณสุริยปราคา เก็บมควงที่ทวากอ ประจวบคีรีขันธ์ ภาพประกอบขาวดำ

สิรินทร์ ชวงโชติ ทรัพยากรที่มีค่าของเรา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2529, 68 หน้า

เป็นหนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ ไม้เถา คน ป่าไม้ แร่ สัตว์ป่า น้ำ ดิน อากาศ และวิธีใช้ทรัพยากรอย่างถูกต้องและคุ้มค่า รวมทั้งการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้ใช้ได้นานที่สุด

สิรินทร์ ชวงโชติ พืชที่เป็นพิษ ชมรมเด็ก 2529, 1 เล่ม ไม่มีเลขหน้า

เป็นหนังสือที่ให้ความรู้เกี่ยวกับพืชที่มีพิษชนิดต่าง ๆ ว่าพิษจะอยู่ที่ส่วนไหนของพืช และจะหาอันตรายต่อคนเราได้อย่างไร พืชที่เป็นพิษที่กล่าวถึงมี รำเพย ยี่โถ กลอย หมามุ่ย ตีนเป็ดน้ำ ตำแย รัก ชวนชม ลิ้นทม หลู่กา โป๊ยเซียน ลาโพง เห็กเมา อุดพิศ พร้อมทั้งมีภาพประกอบคำอธิบายด้วย

สิรินทร์ ชวงโชติ และ นันทนา ประจวบเหมาะ ร่างกายของฉัน กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2528, 29 หน้า

เป็นหนังสือที่ให้ความรู้เรื่องร่างกายของมนุษย์ซึ่งประกอบด้วยอวัยวะส่วนต่าง ๆ มากมาย มีทั้งอวัยวะภายนอกและอวัยวะภายใน อธิบายว่าแต่ละส่วนเรียกว่าอะไร ทำหน้าที่อย่างไร ตลอดจนการป้องกันตนเองไม่ให้เกิดอันตรายกับร่างกายของเรา มีภาพประกอบแสดงลักษณะรูปร่างและที่ตั้งของอวัยวะต่าง ๆ อย่างชัดเจน

สุเทพ จิตรชื่น พลายน้อยพักไข่ ตีพิมพ์พร 2526, 24 หน้า

กล่าวถึงชาวพลายน้อยตัวหนึ่งมีจิตใจดีใจช่วยเหลือแมงกิ้งก่าที่เกี้ยวจรรจนให้ไปเที่ยว ส่วนตัวเองรับอาสากกไข่ให้ แมงกิ้งก่าไข่ของตน ชาวพลายน้อยก็มีความอดทนกกไข่เรื่อยมา แม่จะถกนายพรานคนมาขายให้แกงวักคณะจักแสงของแปลก ๆ ตามงานวัดก็ตาม ชาวพลายน้อยก็ยักหาหน้าทำไข่เหมือนกับไข่นั้นเป็นลูกของตน จนกระทั่งไข่ฟักออกเป็นตัว มีรูปร่าง เป็นสัตว์ประหลาดคือ มี หงวง หาง และรูปร่างเหมือนช้าง แต่มีปีกเหมือนนก แมงกิ้งก่าได้บินมาตามทางลูกคืน คนอื่น ๆ ที่มาชมก้อยในงานวัดต่างคัดค้านและไล่แมงกิ้งก่าไป หัวหน้าคณะจักแสงเห็นว่าชาวพลายน้อยเป็นสัตว์ที่มาก จึงปล่อยให้ชาวพลายน้อยพานกช้างไปอยู่ในป่าตามเดิมอย่างมีความสุข

สุรพล พิทยาสกุล วิทยาศาสตร์รอบตัว อธิสาร 2527, 23 หน้า

เป็นหนังสือที่รวมเรื่องสั้น ๆ ที่น่าสนใจ เช่น ทาโบเวลาวิ่งเราจึงหอบ ทำไมเราจึงต้องจาม ทำไมยางล้อรถยนต์จึงเป็นสีจางทั้งสีน้ เขาค้นหาความลึกของทะเลได้อย่างไร จะเห็นได้ว่าในแต่ละเรื่องจะตั้งเป็นคำถามก่อน แล้วอธิบายเหตุที่ทำให้เกิดผลอย่างชัดเจนและเข้าใจง่ายพร้อมทั้งมีภาพการ์ตูนประกอบเนื้อหา

อรุณรัตน์ วิวัชรณะเดช พระอาทิตย์พักผ่อน ไทยวัฒนาพานิช 2527, 1 เล่ม ไม่มีเลขหน้า

กล่าวถึงพระอาทิตย์ที่ทองการจะพักผ่อนจึงหยุดส่องแสงสว่างและให้ความร้อน พระจันทร์และดาวบางดวงที่เป็นเพื่อนใกล้กล่าวตักเตือนให้พระอาทิตย์รู้จักรับผิดชอบหน้าที่ แต่พระอาทิตย์ไม่เชื่อฟัง ต่อมาพระอาทิตย์เริ่มรู้สึกเสียใจเพราะเห็นว่าทั้งคนไม้ คน และสัตว์ ต่างได้รับความทุกข์ทรมานเนื่องมาจากตนเป็นต้นเหตุ ลมโถมมากล่าวตักเตือนให้พระอาทิตย์ประพฤติตนเสียใหม่ พระอาทิตย์ก็เลิกจึงกลับไปทำหน้าที่ส่องแสงสว่างและให้ความร้อนแก่โลกและดวงดาวอื่น ๆ พระอาทิตย์ไม่รู้สึกเหงาเพราะเพื่อนต่างก็มากินก็คุย และทุก ๆ ชีวิตต่างก็มีความสุข

อัมภา ศรีสวัสดิ์ ว. เรือพายไป สุวีริยาสาส์น 2528, 55 หน้า

มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเรือ โดยกล่าวถึงว่าในสมัยก่อนมนุษย์ใช้ "แพ" หรือ "ถ่อค้ำ" เป็นพาหนะในการสัญจรทางน้ำมากที่สุด จากนั้นจึงมีวิวัฒนาการเรือ ๆ มาจนใช้ "เรือ" แทน หนังสือเล่มนี้จะให้ความรู้เกี่ยวกับเรือ โดยเฉพาะประวัติความเป็นมาในการใช้เรือของคนไทยในสมัยต่าง ๆ เช่น เรือพายมา เรือสำเภา เรือมด แต่จะวนกลับมาอธิบายลักษณะของเรือ ส่วนประกอบของเรือ ความนิยมในการใช้เรือประกอบอาชีพต่าง ๆ ท้ายสุดให้ความรู้เรื่องพยุหยาตราทางชลมารค ซึ่งเป็นเรือพระราชพิธีทั้งหมด เช่น เรือพระที่นั่ง เรือกัน โดยอธิบายถึงลักษณะและหน้าที่ต่าง ๆ มีรูปภาพประกอบคำอธิบายด้วย

อัสนิฉพ, ไอแซก เชื่อไหมเอ่ย? แพลกโย วิโรจน์ ติรคุณ โวเกียนส์โตร์ 2529, 56 หน้า

เป็นหนังสือที่แปลมาจาก Would you believe ซึ่งเป็นการรวบรวมเรื่องราวแปลก ๆ ที่เกิดขึ้นในสมัยโบราณ เช่น วิธีกำจัดขยะสมัยโบราณ กายที่ยาวกว่าความสูงของคน เอาใจอกแห่งที่นอน เป็นพระราชกัณฑ์คนละวัน เป็นต้น

อารีย์ อภิปรการกุล วันสงกรานต์ วัฒนาพานิช 2528, 1 เล่ม ไม่มีเลขหน้า

เนื้อเรื่องกล่าวถึงวันสงกรานต์ ซึ่งถือเป็นวันขึ้นปีใหม่ของไทย ตรงกับวันที่ 13 เมษายนของทุกปี และไต่ถอยถึงประเพณีต่าง ๆ ที่นิยมกระทำกันแต่โบราณ รวมการละเล่นต่าง ๆ ที่เล่นกันในวันสงกรานต์ เช่น รีรข้าวสาร งูกินหาง มอญซ่อนผ้า ลูกข่าง เพื่อให้เด็กได้รู้จักวัฒนธรรมไทยและประเพณีไทย

อิทธิพล วาทีระวัฒน์ ข่าวเหี้ยม วัฒนาพาณิช 2527, 22 หน้า

เป็นเรื่องของ เด็กชายที่มีฐานะยากจนคนหนึ่งชื่อข่าวเหี้ยม ซึ่งมีอาชีพเก็บเศษเหล็ก และลงพลาสติกขาย ข่าวเหี้ยมไม่ได้เรียนหนังสือเพราะความยากจนจึงต้องทำงานตั้งแต่เด็ก ขณะที่เขาเดินเก็บเศษเหล็กอยู่ริมถนนนั้นก็เหยียบเปลือกกล้วยหกหล่น เขาจึงคิดว่าถ้าเขาปล่อยเปลือกกล้วยไว้อย่างนี้อะไรจะเกิดขึ้นบ้าง หนังสือเล่มนี้นอกจากให้ความสนุกสนานแล้ว ยังให้แง่คิดที่ว่าความมั่งคั่งหรือขาดระเบียบยอมเกิดความเสี่ยงร้ายแรงได้

